

**T.C.
ZONGULDAK KARAELMAS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İŞLETME ANABİLİM DALI**

Yüksek Lisans Tezi

**AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİNDEKİ TÜRK
GİRİŞİMCİLER VE ÖZELLİKLERİ NEW YORK EYALETİ
SAHA ÇALIŞMASI.**

Burcu DERE

Zonguldak 2010

**T.C.
ZONGULDAK KARAELMAS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İŞLETME ANABİLİM DALI**

Yüksek Lisans Tezi

**AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİNDEKİ TÜRK
GİRİŞİMCİLER VE ÖZELLİKLERİ NEW YORK EYALETİ
SAHA ÇALIŞMASI.**

**Hazırlayan
Burcu DERE**

**Danışman
Yrd. Doç.Dr. Halil Yıldırım**

Zonguldak 2010

T.C.
ZONGULDAK KARAELMAS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

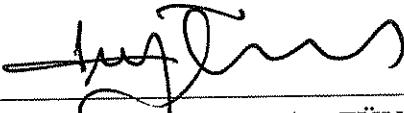
TEZ ONAYI

Enstitümüzün İşletme Anabilim Dalında 2009328201022 numaralı Burcu Dere'nin hazırladığı “Amerika Birleşik Devletlerindeki Türk Girişimciler ve Özellikleri New York Eyaleti Saha Çalışması” konulu YÜKSEK LİSANS tezi ile ilgili TEZ SAVUNMA SINAVI, Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği uyarınca 03/05/2010 Pazartesi günü saat 14:00’te yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda tezinin onayına OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

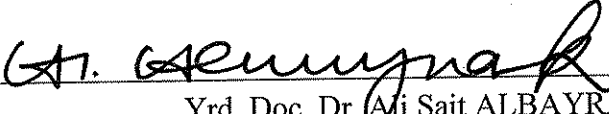
Başkan

Yrd. Doç. Dr. Halil YILDIRIM (Danışman)

Üye

Doç. Dr. Şevket TÜYLÜOĞLU

Üye

Yrd. Doç. Dr. Ali Sait ALBAYRAK

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

01.06.2010

Prof. Dr. Turhan KORKMAZ
Enstitü Müdürü

ÖZET

Kurum	: ZKÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı
Tez Başlığı	: Amerika Birleşik Devletlerindeki Türk Girişimciler ve Özellikleri; New York Eyaleti Saha Çalışması.
Tez Yazarı	: Burcu Dere
Tez Danışmanı	: Yrd. Doç. Dr. Halil Yıldırım
Tez Türü, Yılı	: Yüksek Lisans Tezi, 2010
Sayfa Adedi	: 78

Bu çalışma ABD’de yaşayan Türk göçmen girişimcilerin karakteristik özelliklerini, New York eyaletinde yaşayan Türk girişimciler özelinde ortaya koymayı amaçlamaktadır. Çalışmanın ilk bölümünde girişimcilik konusuna değinilmiştir, ikinci bölümde ise göçmen girişimcilik kavramı, Amerika’daki göçmen girişimcilerden ve Amerika’daki Türk göçmenlerden bahsedilmiştir. Çalışmanın üçüncü ve son bölümünde ABD’nin New York eyaletinde faaliyet gösteren Türk girişimcilere yönelik olarak alan çalışması yapılmıştır.

Araştırmada sosyal bilimler için istatistik paket programı kullanılmış ve person korelasyon analizi ve ki-kare bağımsızlık testleri uygulanmıştır. Araştırmada elde edilen bulgulara göre Türk göçmen girişimcilerin demografik özellikleri incelendiğinde yarıdan fazlasının 40 yaşın altında, evli, erkek, ailesi ile beraber yaşayan, 6-15 yıldır Amerika’da ikamet eden, üniversite mezunu olduğu tespit edilmiştir. Girişimcilerimizin şirket profilleri incelendiğinde ise çoğunluğunun ailesinde girişimci bulunduğu, tek başına işletmeye sahip olduğu, kendi birikimleri ile işletmelerini faaliyete geçirdikleri, faaliyet alanlarının çeşitlilik gösterdiği, çalışanlarının ve müşterilerinin Türk ve Türk olmayan kişilerden oluştuğu, son zamanlardaki ekonomik krizin etkilerini hissettikleri bulgularına ulaşılmıştır.

Sorulan açık uçlu sorular neticesinde ise yabancı bir ülkede göçmen girişimci olmanın en büyük dezavantajı olarak dil bilmemeyi gördükleri, en avantajlı gördükleri faktör olarak ise bürokratik kolaylıkların varlığı olduğu tespit edilmiştir. ABD’nin New York eyaletindeki Türk göçmen girişimcilere göre bir girişimcide bulunması gereken en önemli özellik olarak da çalışkan olmak, yeterli bilgi ve tecrübeye sahip olmak gelmektedir.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Göçmen Girişimcilik, ABD.

ABSTRACT

Institution : ZKÜ Institute of Social Sciences, Department of Management
Title : Turkish Entrepreneurs and Characteristics Who Reside in the USA: New York State Fieldwork.
Author : Burcu Dere
Adviser : Asst. Prof. Dr. Halil Yıldırım
Type of Thesis, Year : MSc. Thesis, 2010
Total Number of Pages : 78

This study aims to determine the characteristics of Turkish entrepreneurs who reside in the state of New York, in the USA. The first section evaluates entrepreneurship concepts; second section mentions immigrant entrepreneurship and immigrant entrepreneur in the USA, where as the third section analyzes fieldwork that has been applied to Turkish entrepreneurs that operate in New York.

For this study statistical package for social sciences was used and Person Correlation Analyses, chi-square test were applied. The findings of this study show the demographic characteristic of Turkish entrepreneurs. The result of analysis were as follows more than half of them are under the 40 year old, married, male, live with family, have been residen of the USA for 6 to 15 years, college graduate. After analyzing of the Turkish immigrant companies profile these findings were accessed most of them have an entrepreneur in their family and most of there businesses are sole proprietorship. In addition, they set up the business with their own savings, they are working on different kinds of fields and their customer and employees both Turkish end non-Turkish people. Lately they have been feeling the effects of the economic crisis their businesses.

In this study Turkish Entrepreneurs think that the biggest disadvantage of doing business in the USA as immigrant entrepreneurs lack of English. However, the most important advantage as an immigrant entrepreneurs in the less complex bureaucracy. Turkish entrepreneurs claim that there is the most important characteristic of entrepreneurs are diligence, knowledge and work experience.

Keywords: Entrepreneurship, Immigrant Entrepreneurship, USA.

ÖNSÖZ

Bu tez çalışmasında ABD’de göçmen olarak girişimcilik yapan Türklerin özelliklerini ortaya koymayı amaçlanmaktadır. Bu amaçla ABD’nin NY eyaletinde bulunan Türk göçmen girişimciler özelinde değerlendirilmiştir.

Çalışmanın ilk bölümünde genel olarak girişimcilik kavramı tanımlanmıştır. İkinci bölümde ise göçmen girişimcilikten, Amerika’daki göçmen girişimcilerden ve Amerika’daki Türk göçmenlerden bahsedilmiştir. Çalışmanın üçüncü ve son bölümünde New York eyaletinde faaliyette bulunan Türk göçmen girişimciler üzerine alan çalışması yer almaktadır. Bu çalışma ile genel olarak göçmen girişimcilik özel olarak da Türk göçmen girişimciliği çalışmalarına katkıda bulunmayı hedeflemektedir.

Bu tez çalışmasının oluşumunun her aşamasında yakın ilgi ve desteğini esirgemeyen tez danışmanım Sayın Yrd. Doç. Dr. Halil Yıldırım; tez jürimde görev alarak yerinde ve yapıcı eleştirileriyle daha iyi bir eserin ortaya çıkmasına yardımcı olan Doç. Dr. Şevket Tüylüoğlu’na ve Yrd. Doç. Dr. Ali Sait Albayrak’a; bana güç veren akrabalarım ve dostlarıma ve en büyük destekçim olan anneme, babama, kardeşime, eşime ve kızıma sonsuz saygı, sevgi ve teşekkürlerimi sunuyorum.

Burcu Dere

Zonguldak, 2010

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
ÖNSÖZ	v
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar LİSTESİ	viii
ŞEKİLLER LİSTESİ	x
KISALTMALAR LİSTESİ	xii
GİRİŞ	1
1. GİRİŞİMCİLİK	3
1.1. Girişimcilik Kavramı.....	3
1.2. Başarılı Girişimcide Bulunması Gereken Özellikler.....	4
1.3. Girişimciliğin önemi.....	8
1.4. Girişimciliği Etkileyen Faktörler	9
1.4.1. Girişimcilik Kültürü	9
1.4.2. Eğitim	10
1.4.3. Aile faktörü	10
1.4.4. Din Faktörü	11
2. GÖÇMEN GİRİŞİMCİLİĞİ	13
2.1. Göçmen Girişimcilik Kavramı.....	13
2.2. Göçmen Girişimcilik Konusunda Geliştirilen Farklı Yaklaşımlar	14
2.2.1. Arz Yönlü Yaklaşım	14
2.2.2. Talep Yönlü Yaklaşım.....	15
2.2.3. Etkileşim Modeli	15
2.2.4. Karma Yerleşiklik Yaklaşımı.....	16
2.3. Göçmen Girişimcilerin Karşılaştığı Sorunlar	16
2.4. Göçmenleri Girişimci Olmaya İten Etkenler	17
2.5. Amerika Birleşik Devletleri Ve Göçmenlik	18
2.5.1. Amerikalıların Göçmenlere Karşı Tutumu	20

2.5.2. ABD’de Göçün Ekonomik Etkileri	21
2.5.3. Amerika’daki Türk Göçmenler	22
2.6. Araştırma Konusu Olarak Göçmen Girişimciler	24
3. AMERİKA NEW YORK EYALETİNDE FAALİYET GÖSTEREN TÜRK GİRİŞİMCİLER ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA	31
3.1. Araştırmamın Amacı	31
3.2. Araştırmanın Evreni	31
3.3. Veri Analizinde Kullanılan Yöntem ve Teknikler	32
3.4. Analiz ve Bulgular	33
3.4.1. Örneklerin Demografik Özellikleri	33
3.4.2. Şirket Profili	49
3.4.3. Korelasyon Analizi	59
3.4.4. Ki-Kare Bağımsızlık Testleri	60
SONUÇ.....	68
KAYNAKÇA.....	72
EKLER.....	75
Ek 1: Anket Soruları	75

TABLÖLAR LİSTESİ

Sayfa

Tablo 2.1: Yıllar İtibari İle ABD'ye Yapılan Göçler.....	20
Tablo 3.1: Korelasyon Değerleri İçin Bir Sınıflama.....	32
Tablo 3.2: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Yaş Sınıfı	33
Tablo 3.3: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Medeni Durumu	34
Tablo 3.4: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Cinsiyet Dağılımı	35
Tablo 3.5: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Eğitim Seviyeleri	36
Tablo 3.6: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin İngilizce Seviyesi	37
Tablo 3.7: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Geliş Yılı	38
Tablo 3.8: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Aile Durumuna Göre Dağılımı.....	39
Tablo 3.9: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Mevcut İşletmelerini Kurmadan Önceki Meslek Durumları.....	40
Tablo 3.10: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Türkiye'de İken Meslek Durumu	41
Tablo 3.11: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Kendi İşlerini Kurma Nedenleri	42
Tablo 3.12: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Kendi İşlerini Kurarken Yararlandıkları Sermaye Kaynakları.....	43
Tablo 3.13: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Baba Meslekleri.....	44
Tablo 3.14: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Ailelerinde Kendi İşini Kurmuş Olan Girişimcilerin Varlığı	45
Tablo 3.15: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilere Göre Girişimcide Bulunması Gereken Özellikler	46
Tablo 3.16: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilere Göre Yabancı Ülkede Girişimci Olmanın Avantajlı Yanları.....	47
Tablo 3.17: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilere Göre Yabancı Bir Ülkede Girişimci Olmanın Zor Yanları	48
Tablo 3.18: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Faaliyet Alanları	49

Tablo 3.19: Firmaların Diğer Meslek Grubu Dağılımları.....	50
Tablo 3.20: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Faaliyet Yılı Dağılımı	51
Tablo 3.21: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Kuruluş Aşaması	52
Tablo 3.22: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Sahiplik Durumları .	53
Tablo 3.23: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Firma Çalışanlarının Uyrıkları	54
Tablo 3.24: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Çalışan Sayıları.....	55
Tablo 3.25: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Satış Durumları.....	56
Tablo 3.26: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Kar Oranları	57
Tablo 3.27: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Müşterilerinin Milliyet Dağılımı.....	58
Tablo 3.28: Değişkenler Arasındaki Korelasyon Değerleri	59
Tablo 3.29: İşletmenin Kuruluş Yılı ile ABD’de Aile Durumu Çapraz Tablo ve Ki-kare Analizi	61
Tablo 3.30: İşletmenin Faaliyet Alanı ile Eğitim Durumu Çapraz Tablo ve Ki-kare Analizi	62
Tablo 3.31: Önceki Yıllara Göre Kar Oranı ile Türkiye’ye Dönme İsteği Çapraz Tablo ve Ki-kare Analizi.....	63
Tablo 3.32: Çalışanların Uyrığı ile Müşteri Milliyeti Çapraz Tablo ve Ki-kare Analizi	64
Tablo 3.33: İngilizce Seviyesi ile Eğitim Durumu Çapraz Tablo ve Ki-kare Analizi	65

ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa

Şekil 3.1: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Yaş Sınıfı Dağılımı	33
Şekil 3.2: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Medeni Durum Dağılımı	34
Şekil 3.3: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Cinsiyet Dağılımı.....	35
Şekil 3.4: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Eğitim Seviyeleri Dağılımı.....	36
Şekil 3.5: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin İngilizce Seviyesi Dağılımı.....	37
Şekil 3.6: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Geliş Yılı Dağılımı	38
Şekil 3.7: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Aile Durumuna Göre Dağılımı.....	39
Şekil 3.8: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Mevcut İşletmelerini Kurmadan Önceki Meslek Durumları Dağılımı	40
Şekil 3.9: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Türkiye’de İken Meslek Durumu Dağılımı.....	41
Şekil 3.10: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Kendi İşlerini Kurma Nedenlerinin Dağılımı.....	42
Şekil 3.11: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Kendi İşlerini Kurarken Yararlandıkları Sermaye Kaynaklarının Dağılımı	43
Şekil 3.12: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Baba Meslekleri Dağılımı.....	44
Şekil 3.13: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Ailelerinde Kendi İşini Kurmuş Olan Girişimcilerin Varlıklar Dağılımı	45
Şekil 3.14: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Faaliyet Alanları Dağılımı.....	49
Şekil 3.15: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Faaliyet Yılı Dağılımı	51
Şekil 3.16: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Kuruluş Aşaması Dağılımı.....	52

Şekil 3.17: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Sahiplik Durumları Dağılımı.....	53
Şekil 3.18: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Firma Çalışanlarının Uyruklarının Dağılımı.....	54
Şekil 3.19: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Çalışan Sayıları.....	55
Şekil 3.20: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Satış Durumları.....	56
Şekil 3.21: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Kar Oranları.....	57
Şekil 3.22: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Müşterilerinin Milliyet Dağılımı.....	58

KISALTMALAR LİSTESİ

ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
Ar-Ge	: Araştırma Geliştirme
DTM	: Dış Ticaret Müsteşarlığı
ESB	: Eski Sovyet Birliği
G-7	: Gelişmiş 7'ler (Amerika, İngiltere, Japonya, İtalya, Almanya, Fransa, Kanada)
GSYİH	: Gayri Safi Yurt İçi Hâsıla
OECD	: Uluslararası Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı
s.	: Sayfa/ Sayfalar
SPSS	: Statistical Packages for Social Sciences
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
TÜSİAD	: Türkiye Sanayici ve İşadamları Derneği
U.S.	: United States
USD	: Amerikan Doları
vb.	: Ve başkaları Ve benzerleri
vd.	: Ve diğerleri

GİRİŞ

Girişimcilik ekonomik gelişmenin yapı taşlarından birini oluşturmaktadır. Günümüzde girişimciliğin istihdama olan katkısı, ekonomik kaynakların üretkenliği düşük olandan üretkenliği yüksek olana aktarılmasını ve yeniliklere olanak tanınması girişimciliği önemli bir ilgi alanı haline getirmiştir.

Küreselleşme sadece ekonomik olarak ülkelerin birbirine yakınlaşmasını sağlamamış, ayrıca ülkeler arasında insan değişimini yani göçüde hızlandırmıştır. Göçmenlere ilişkin yapılan çalışmalar neden, nasıl göçtüklerinden daha çok göçtükten sonraki yaşamlarına doğru kaymaya başlamıştır. Özellikle göçmenlerin problem yaşama alanlarından önde gelenlerinden iş piyasasına yönelik çalışmalar dikkat çekmektedir. Göçmen olmanın getirdiği yeni ve daha iyi bir hayat kurma hedefi onları değişik alternatiflere yönlendirmektedir. Girişimcilik bu alternatiflerden en dikkat çeken haline gelmiştir. Göçmen girişimciliği olarak ta kavramlaştırılan bu kavram son yıllarda daha fazla ilgi çekmeye başlayan bir konu haline gelmiştir. Göçmen girişimcilik kavramı göçmenlerin göç ettikleri ülkede kurmuş olduğu girişimcilik faaliyetlerini kendine konu edinmiştir Farklı ülkelere göç eden göçmenlerin göç etmiş oldukları ülkelere değişik nedenlerden ötürü girişimci olmaya yönelmektedirler. Göçmen girişimcilerin karşılaştığı sorunlar ve onları girişimciliğe iten etkenler, göçün ülke ekonomisi üzerindeki etkileri tartışma konusu olmuştur. Özellikle yüksek oranda göçün yaşandığı Amerika Birleşik Devletleri, Almanya, İngiltere gibi ülkelere son yıllarda göçmen girişimcilik büyük bir artış göstermiştir.

Amerika Birleşik Devletleri en genel tanımla göçmenler tarafından kurulmuş bir devlettir.1783 yılında İngilizlerin sömürgesi altındaki 13 koloninin bağımsızlığını ilan etmesi ile iç işlerinde serbest eyaletlerden oluşan ABD'yi kurdular. Amerika'ya ilk göç dalgasını oluşturan ülkeler İskandinav ülkeleriydi. İkinci göç dalgasını ise; Katolik, Ortodoks Avrupalılar ve İrlandalılar oluşturmaktaydı. Üçüncü göç dalgası ise 1970'lerin sonunda başladı ve halen devam etmektedir. Bu göç dalgası ile Asya'dan, Orta Doğu'dan, eski komünist ülkelere ve Latin ülkelere gelen

göçmenler oluşturmaktadır. Amerika'ya ilk göç eden Türk göçmenlere dair bilgiler 1920'li yıllara dayanmaktadır. Türkiye Cumhuriyetinin kurulduğu dönem ABD'ye göçün en az olduğu dönemdir hatta bu dönemde Amerika'ya göç edenler geri dönmüşlerdir. Amerika'ya 1950 yıllardan sonra göç eden Türklerin oranında artış gözlenmektedir. Bu dönemde Amerika'ya eğitim düzey yüksek kişiler göç etmişlerdir. Günümüzde 2000 yılı nüfus sayımı rakamlarına göre 117,575 Türk'ün Amerika'da yaşadığı tespit edilmiştir. Resmi olmayan rakamlara göre ise günümüzde 450,000-500,000 arasında Türk göçmenin ABD'de yaşadığı sanılmaktadır.

Bu tez çalışması ABD'de yaşayan Türk göçmen girişimcileri, New York Eyaletinde yaşayan Türk girişimcileri özelinde ortaya koymayı amaçlamaktadır. Çalışmanın ilk bölümünde genel olarak girişimcilik konusuna değinilmiştir. Bu bağlamda öncelikle girişimcilik kavramı, girişimcide bulunması gereken özellikler, girişimciliğin önemi ve girişimciliği etkileyen faktörler üzerinde durulmuştur.

Çalışma konusunun özünü oluşturan göçmen girişimciliği çalışmanın ikinci bölümünü oluşturmaktadır. Bu bölüm kapsamında göçmen girişimcilik kavramı, göçmen girişimcilik konusunda geliştirilen farklı yaklaşımlar, göçmen girişimcilerin karşılaştığı sorunlar, göçmenleri girişimci olmaya iten etkenler, ABD'de göçmenlik ve araştırma konusu olarak göçmen girişimciler yer almaktadır.

Çalışmanın uygulama bölümünü oluşturan üçüncü bölümünde, Amerikanın New York eyaletindeki Türk girişimciler üzerine yapılmış alan çalışması ve sonuçları sunulmaktadır. Sonuç bölümünde ise, araştırmanın kapsamında ulaşılan bilgiler, tezin uygulama bölümünde varılan sonuçlardan yararlanılarak açıklanmaktadır.

1. GİRİŞİMCİLİK

1.1. Girişimcilik Kavramı

Girişimcilik kavramı, yüzyıllardır farklı şekillerde ele alınmış ve yazına aktarılmıştır. Girişimcilik popüler aynı zamanda geniş kapsamlı ve karmaşık, dolayısı ile tanımlanması ve kavramsallaştırılması zor bir kavramdır (Yıldırım, 2008:15). Girişimcilik kavramı ortaçağda, büyük projeleri ve üretimleri planlayan ve yöneten kişiyi ve onun yaptığı işi ifade etmekteydi. Aynı zamanda halkla ve hükümetle olan parasal ilişkileri düzenleyen kişiler yine girişimcilerdi (Yurtsever vd., 2006:2).

17. yüzyılda girişimciler, hükümetle iş sözleşmeleri yapmakta, kar ve zararını kendileri yüklenmekteydi. Bu dönemde girişimcilik kavramı ilk kez risk kavramı ile birlikte anılmaya başlamıştır. Richard Cantillon, ekonomideki risk alma etkinliğini girişimcilikle ilişkilendirmiştir. Girişimciliği; fırsatları izlemede aktif bir şekilde risk alma rolünü üstlenen kişinin yaptığı iş olarak tanımlamış ve girişimcinin rolünü belirli fiyattan alım yapmak ve belirsiz fiyattan satmak olarak görmüştür (Naktiyok, 2004:4-5). 18. yüzyıl sonlarına doğru girişimcilik kavramının içeriği biraz daha genişleyerek sadece belirsizlik ortamında risk almaktan çıkmış, planlama, düzenleme ve hatta üretim faktörlerinin sahibi olma özelliklerini de içeren bir hale gelmiştir (Yıldırım, 2008:17). 19. yüzyılın başında ise Fransız iktisatçı J.B. Say'dan başlayarak girişimcilik klasik üretim faktörleri arasında sayılan emek, sermaye ve doğa faktörlerinin yanına dördüncü bir üretim faktörü olarak ilave edilmiştir (Naktiyok, 2004:5).

Girişimcilik konusu J. Von Schumpeter'in dinamik girişimcilik kavramını ortaya atmasıyla daha büyük bir önem taşır duruma gelmiştir. Öyle ki, yeni tedarik kaynakları, yeni ürün ve süreçler, yeni satış pazarlarının ve yeni örgütlenme şekillerinin ortaya çıkmasıyla eskiyi yeni ile ikame etmeyi başaran dinamik girişimciler ekonomik büyümenin en önemli öncüsü durumuna erişmişlerdir (Müftüoğlu, 2004:2).

Schumpeter, girişimcilik kavramı içerisinde yenilik-yenilikçiliğe büyük bir önem verir ve bu unsuru ekonomik sistemlerde gelişimin temeli olarak kabul eder (Yıldırım, 2008:17-18). Girişimci (entrepreneur) kelimesi Fransızca'dan gelmektedir. Entre (veya İngilizce de Inter) kelimesi ile prendre (to take) kelimelerinden oluşmaktadır. Entre birisinin kaynaklar ve fırsatlar arasındaki konumunu ifade ederken, prendre fırsatları kaynaklarla buluşturma becerisini ifade etmektedir (Yıldırım, 2008:17). Girişimci; fırsatları görebilen, gerekli olan kaynakları da bir araya getirerek (zaman, beceri ve çaba ile) fırsatları işleyebilme ve pazarlayabilme yeteneğine sahip olan, değer yaratabilen ve değer katabilen, rekabetçi pazarın riskini üstlenebilen ve yaptığı tüm bu faaliyetlerden ödül alan kişi olarak tanımlanmaktadır (Naktiyok, 2004:9).

Girişimciler; güçlü, hızlı ve esnek motive olabilmek, değer yaratmayı amaçlama ve risk alabilme, belirsizliğe karşı daha yüksek toleransa sahip olma ve belirsizliklerden kaçınmamaları, hızlı karar alabilme ve esnek olabilmeleri, kendilerine güven duygularının yüksek olması ve iç denetim odaklı olmaları yönünden diğer kişilerden farklı özellikler taşımaktadırlar (Top, 2006:5).

1.2. Başarılı Girişimcide Bulunması Gereken Özellikler

Başarılı girişimciler, hedeflerini başarmak için fırsatları fark eden ve kaynakları sıralayan yenilikçi bireyler olarak tanımlanmaktadır (King vd., 2005:2).

Girişimcilik literatüründe genel olarak girişimcilerin özellikleri aşağıdaki şekilde ortaya konmaktadır (Top, 2006:5; James vd., 2005:2; Yeniçeri ve İnce, 2005:447-449; Van ve Arthur, 1998:2; Yıldırım, 2008:35-38; Yelkikalan, 2006:47-54; Mc Cuddy, 2007:121):

- Hayal Kurmak ve Kurdurmak
- Strateji Uygulamayı Bilmek
- Kişisel Sorumluluk Alma Duygusu
- Bağımsız Olma

- Vizyon ve Misyon Sahibi Olma
- Proaktif Kişilik Sergileme
- Yaratıcılık
- Risk Alabilme ve Belirsizlikle Yaşama
- Özgüven
- Başarı Güdüsü
- İç Kontrol Odağı
- Pozitif Eğilim
- Duygusal Zekâ
- Liderlik Özelliği
- Yüksek Adanmışlık
- Fırsatları Yakalama ve Değerlendirme

Hayal Kurmak ve Kurdurmak: Eğer dışarıdaki ortamın değişmesi arzu ediliyor ise, öncelikle bireylerin iç dünyalarında değişimler meydana getirmeleri gerekmektedir. Bu nedenle de girişimciler, hayal kurdukları ve kurdurabildikleri ölçüde başarılı olma yolunda ilerleyebilmektedirler (Yeniçeri ve İnce, 2005:447).

Strateji Uygulamayı Bilmek: Girişimsel faaliyetlerin en vazgeçilmez olguları arasında doğru stratejiyi doğru yer ve zamanda uygulayabilmektir. Dolayısıyla başarılı bir girişimci varlıklarını ve kaynaklarını iyi tanımalı ve değerlendirmelidir. Gerekli olan durumlarda uzun ve kısa vadeli stratejiler belirleyebilmelidir. Ancak bu şekilde olursa, rakiplerinin önüne geçebilecek ve uzun vadede başarıyı yakalayabilecektir. Ancak her zaman bir stratejiyi zamanında uygulamak yetmemekte, girişimcinin kişisel rol ve yeteneklerinin de yeterli olması gerekmektedir (Yeniçeri ve İnce, 2005:447-448).

Kişisel Sorumluluk Alma Duygusu: Girişimciler çevrelerindeki olaylar karşısında ölçülü ve hesaplı riskleri almak arzusu taşıdıklarından kişisel sorumluluk alma duygusu üst düzeyde olan kişilerdir (Yeniçeri ve İnce, 2005:448). Kişisel olarak kontrolün kendi ellerinde olmasını tercih ederler (Yıldırım, 2008:37).

Bağımsız Olma: Girişimciler kendileri ile ilgili olan olaylar hakkında denetimi ellerinde tutmak istemektedirler. Dolayısıyla başka insanlardan emir aldıklarında ya da başkalarının denetimi altında olduklarını hissettiklerinde yeterince verimli olamamaktadırlar (Yıldırım, 2008:36).

Vizyon ve Misyon Sahibi Olma: Misyon bir bireyin ya da örgütün varlık nedenini ifade etmektedir. Vizyon ise; geleceğin fotoğrafının oluşturulması için geniş bir çerçevede bakabilmeyi ifade etmektedir. Girişimciler misyon yükledikleri kadar örgütlerin ve işlerinin geleceklerine ilişkin düşünsel bir hayali de barındırmaktadırlar (Yeniçeri ve İnce, 2005:449).

Proaktif Kişilik Sergileme: Bir girişimcinin başarılı olabilmesi için en gerekli olan şartlardan birisi de proaktif kişilik sergilemesi ve bunu yönetimine aktarabilmesidir. Proaktif kişilik özelliği sergileyen girişimciler; sorunlar ortaya çıktığında müdahale etmek yerine, henüz çıkmadan gerekli görülen önlemleri alan ve çalışmalarını bu düşünce yapısıyla yönlendiren kişiler olmaktadır (Yeniçeri ve İnce, 2005:449).

Yaratıcılık: Yaratıcılık, yeni bir düşünce veya fikir yaratma yeteneğidir. Girişimcilik sürecinin en önemli fonksiyonlarından birisi de yaratıcılık ve bu sürecin sonunda ortaya çıkan yeniliktir. Yeni bir şeyi ortaya koyan ve var olan bir ürün, süreç veya hizmeti geliştiren girişimci, bunu yaparken temel olarak yaratıcılık sürecinden yararlanır. Bir kişinin girişimci olabilmesi için yaratıcı bir fikri hayal aşamasından sistemli, mantıklı ve uygulanabilir bir hale getirmesi gerekmektedir (Van ve Arthur, 1998:2).

Risk Alabilme ve Belirsizlikle Yaşama: Girişimcinin en önemli özelliği risk üstlenebilmesidir. Risk kararlarla ilgili bir özelliktir kararların uygulanması sonucunda elde edilen çıktılarına yönelik belirsizlik durumunu ifade etmektedir

(Yelkikalan, 2006:47). Girişimciler belirsizlik durumunda risk üstlenerek karar vermek durumundadır. Girişimciler aldıkları riski ve sonuçlarını tolere edebilirler. (Mc Cuddy, 2007:121)

Özgüven: Yenilikçilik ve değişim için Shumpeter yaratıcı yıkıcılık demiştir. Bu tür bir aksiyon kendine güvenen ve inanan bireylerle mümkün olabilir. Bu nedenle girişimciler özgüveni yüksek kişilerdir.

Başarı GÜDÜSÜ: Başarılı girişimciler amaçlarını tespit ederler ve amaçlarına ulaşmak için çaba sarf ederler (Mc Cuddy, 2007:121). Bu tür bireyler gayret göstermeye ve çaba göstermeye değdiğine inandıkları bir şeyi başardıklarında kendilerine güveni artar ve bu da onları daha mücadeleci kılar. Başarı güdüsüne sahip bireyler yaptıkları işi en iyi yapmaya eğilimlidirler ve rekabeti severler (Yıldırım, 2008:35).

İç Kontrol Odağı: Yüksek derecede iç kontrol odağına sahip insanlar, kendilerinin yaşamlarındaki sonuçlarına etki yaptıklarına inanırlar. Onlar, kendi başarıları ve başarısızlıkları dâhil olmak üzere, hayatta daha fazla kontrole sahip olduklarına inanırlar (Mc Cuddy, 2007:121). Diğer taraftan daha fazla dış kontrol odaklı bireyler ise, yaşamlarının şans, kader veya diğer güçler gibi kendileri tarafından kontrol edilemeyen faktörler tarafından fazlaca etkilendiğine inanırlar (King vd., 2005:3).

Pozitif Eğilim: İş fikri ile ilgili başarı ihtimaline yönelik soru sorulduğunda pozitif eğilim gösterir. Bu da yaptığı işle ilgili gereken her şeyi yaptığı inancından kaynaklanır (Yıldırım, 2008:35).

Duygusal Zekâ: Bireyin kendisini ve başkalarını anlaması, değerlendirmesi ve bu değerlendirme ışığında kendi duygu, düşünce ve davranışlarına yön vermesi duygusal zekâ ile mümkündür. Dolayısıyla yüksek duygusal zekâyı sahip bir girişimci kendisini ve çevresindekileri hatta toplumu daha iyi anlayacağından, girişimsel faaliyetin başarısı artacaktır (Yelkikalan, 2006:44).

Liderlik Özelliği: Girişimci hedef ve amaçlarını gerçekleştirebilmek için üstün çaba sarf eden, uzun ve zorlu girişimcilik sürecinde etkileşimde bulunulması ve motive edilmesi gereken insan unsurunun başarıya katkısını sağlamada kilit rol oynayan kişidir. Girişimci; bireyleri etkileyebilmeli, yönlendirebilmeli ve ortak bir amaç oluşturarak bu amacın peşinden sürükleyebilmelidir (Yıldırım, 2008:38).

Yüksek Adanmışlık: İş kurma sürecinin tüm aşamalarında girişimci, yüksek ve sürekli baskı altındadır ve yoğun çalışma temposu içindedir. Tüm bu şartların üstesinden gelmek tabi ki yüksek adanmışlık özelliği ile mümkündür. Girişimciler istekli ve uzun saatler boyunca çalışabilecek durumda olmak zorundadırlar (Yıldırım, 2008:38).

Fırsatları Yakalama ve Değerlendirme: Çevredeki fırsatları görüp iyi bir şekilde değerlendirmek girişimsel bir faaliyeti başlatmak bir girişimcinin yapması gereken en önemli faaliyettir (Yıldırım, 2008:38).

Girişimcilerin bazı girişimsel özellikler taşımasının yanında bazı becerilere de sahip olmasının gerekliliği ortaya konulmuştur. Bu becerileri; teknik beceriler, yönetim becerileri ve kişisel girişimsel beceriler olarak üç grup altında incelemek mümkündür Teknik beceriler arasında yazma, sözlü iletişim, çevreyi izleme, teknik yönetim, teknoloji, dinleme, düzenleme becerisi, şebeke oluşturma becerisi, yönetsel tarzlar, antrenör türü liderlik, ekip oyuncusu sayılabilir. Yönetim becerileri arasında planlama ve amaç oluşturma, karar verme, insan ilişkileri, pazarlama, finansman, muhasebe, yönetim, kontrol, müzakere ve büyümeyi yönetmek sayılabilir. Kişisel girişimsel beceriler arasında içsel kontrol ve disiplinli olmak, risk almak, yenilikçi olmak, sabırlı olmak, vizyon sahibi lider olmak, değişimi yönetme isteği, stresle başa çıkabilmek, çatışma yönetebilmek ve değişime açık olmak belirtilebilir (Arıkan, 2004:52, Bostanoğlu, 2005:3).

1.3. Girişimciliğin önemi

Girişimcilik sosyal ve ekonomik büyüme ve gelişme açısından birçok fayda sağlamaktadır. Bu süreç yeni endüstrilerin oluşmasında güvenli ortam oluşturmakta,

mevcut endüstride yenilenme sağlamakta, iş ve zenginlik yaratmakta ve sosyal dengeyi sağlamaktadır (Yıldırım, 2008:43).

Girişimcilik, geri kalmış ekonomilerde yapılanmanın, gelişmekte olan ülkelerde kalkınmanın, gelişmiş ekonomilerde ise dinamizmin, yeni zenginlik ve refah yaratmanın yapı taşıdır. Çünkü yeni işletmeler kurarak, sosyal iyileşmeler yaparak ve yeni işler yaratarak ekonomiye katkıda bulunmak, ekonomik değer yaratmanın sürükleyici gücüdür. Bu anlamda ekonomik değer yaratılmasının kaynağı da girişimsel işletmelerdir (Naktiyok, 2004:11).

Girişimciliğin önemi aşağıdaki gibi belirtilebilir (Çetindamar, 2002):

İşsizlik sorununa önemli bir çözüm olanağı sunduğu gibi ayrıca ekonomik büyümenin dinamosudur.

Girişimci, ekonomik kaynakların düşük üretkenlikli alanlarından, yüksek üretkenlikli alanlara aktarılma sürecinde baş aktördür. Çünkü, üretim kaynaklarını yeni bir biçimde birleştirerek kullanılmayan üretim faktörlerinin kullanılmasını sağlar, ama daha önemlisi kullanılmakta olan üretim araçlarının ve mevcut girdilerinin değişik şekillerde kullanımı ile üretimi artırır.

Girişimci yeni düşüncelerin yaratılması, yayılması ve uygulanmasını hızlandırır. Ayrıca yeni endüstrilerin doğmasına olanak tanır, teknolojileri kullanan sektörlerde verimliliği artırır ve hızla büyüyen sektörler yarattığı için ekonomik büyümeyi hızlandırır.

1.4. Girişimciliği Etkileyen Faktörler

1.4.1. Girişimcilik Kültürü

Girişimcilik kültürü; bireysel ve toplumsal hayatın karşılıklı etkileşimi sonucu ortaya çıkan değerlerin toplamıdır. Dolayısıyla girişimcilik kültürü, bir bölgede veya ülkede girişimciliğin gelişip yaygınlaşmasında gerekli olan altyapı faktörleri içerisinde önemli bir role sahiptir. Girişimci için kültür, işletmenin kuruluş amacını,

faaliyetlerini etkileyen, inançlar, değerler ve bireylerarası ilişkilerin tamamı olarak tanımlanabilir (Arıkan, 2004:247).

Girişimcilik, sosyal ve kültürel bir olgudur. Bu nedenle farklı sosyo-kültürel özelliklere sahip toplumlarda farklı girişimcilik nitelikleri önem kazanmaktadır (Müftüoğlu, 2004:7). Kimi kültürler doğaları gereği, girişimciliği baskımlarken kimileri de girişimciliğin önünü açıcı bir tutum sergilerler. Bireyci, rekabetçi ve hür teşebbüse dayalı yapılar, potansiyel girişimci güdüler üretirler. Bu güdüler, ortak düşünme, davranma ve yasama kalıpları oluşturarak, girişimci bir kültürün tesisine imkân tanırırlar. Bu kültürler; rekabet, serbesti, farklılık, başarı vb. değerlere geniş bir alan açtıkça, girişim potansiyelini de artırmış olurlar (Aytaç, 2006).

Girişimcilik ruhunun oluşumunda kültürel yapının önemli bir yeri bulunmaktadır. Kültürel unsurların bilinmesi toplumdaki girişimcilik olgusunu anlamamıza yardımcı olur.

1.4.2. Eğitim

Girişimciliğin gelişiminde eğitiminde büyük payı bulunmaktadır. Bireylerin okul hayatlarında karşılaştıkları durumlar girişimcilik özelliklerini baskı altına alabilmekte ya da açığa çıkarabilmektedir. Mc Clelland (1950) yaptığı çalışmada, çeşitli ülkelerden alınmış çocuk okuma kitaplarındaki teşvik edici hikayelerle bu ülkelerin belirli dönemlerdeki iktisadi büyüme oranları arasında olumlu bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur (Güney vd., 2006:69).

Yapılan araştırmalar, eğitim sürecinde sürekli değişen ve geçerliliğini kaybeden ezberci eğitim sisteminin aksine bilinmeyenlerin keşfedilmesine yönelik eğitim sistemi ile yetişen bireylerin daha yaratıcı ve girişimci olduklarını göstermiştir (Saeki, 2001:35).

1.4.3. Aile faktörü

Yapılan çalışmalarda aile yapısı ile aile içi ilişkilerle girişimcilik arasında bir etkileşimin olduğu tespit edilmiştir. Bireyin yetişme tarzının ve ailesinin girişimciliğin gelişimi konusunda etkisi söz konusudur (TUSİAD, 1987:37). Collins

ve Moore, girişimcilik davranışlarının ilk çocukluk yıllarındaki deneyimler sonucu şekillendirdiğini belirtmektedir (Güney vd., 2006:69). Ailenin çocuğu erken yaşlarda deneyim kazanması için cesaretlendirmesi ve desteklemesi bireyin girişimcilik duygusunun gelişiminde etkili olmaktadır. Yine ailenin çocukları sürekli eleştirmeleri, engellemeleri, desteklememeleri ve cezalandırmaları da bireylerde suçluluk ve bağımlılık duygusunu geliştirerek başarısızlık duygusunun ağır basmasına yol açmakta ve girişimcilik ruhunu bastırmaktadır. Bu nedenle de bu tür aile yapısı içinde yeniliklere açık, bireysel başarıyı hedefleyen dinamik, üretken ve risk alabilen girişimcilerin yetişmesi zordur (Güney vd., 2006:69).

Özellikle ataerkil aile yapısında yetişen bireyler tarımla uğraştıklarından, bu sebeple de aile ve işle ilgili kararlar ailenin büyük bireyleri tarafından verildiğinden, anne babanın sıkı denetimi ve itaatin belirginleştiği bu tür bir ortamda dinamik, üretken, risk alabilen, sorumluluk alabilen girişimci yapıya sahip bireylerin yetişmesi zor olmaktadır. Yine kırsal kesimde yetişen bireylerin sürekli kendilerini güvende hissetme güdüsünün baskın çıkması sebebiyle de girişimci bireylerin yetişmesi zor olmaktadır (TUSİAD, 1987:15). Araştırmalar, bireyin doğumundan itibaren en fazla babasından olmak üzere diğer aile bireylerinden etkilendiğini ortaya koymaktadır. Ailede girişimcilik konusunda deneyimli bireylerin varlığı doğal olarak bireyinde girişimcilik özelliklerinin etkili olması konusunda etkili olmaktadır (Güney vd., 2006:69).

1.4.4. Din Faktörü

Dinsel değerlerin girişimci davranışlara yol açtığını ifade eden ilk bilim adamlarından biri Max Weber'dir. Weber ve Mc Clelland'a göre ideal bir girişimci profili Protestanlığın özelliklerini yansıtır ve sonuçta ABD'deki bireyciliğe ve başarı güdüsüne dayalı kültür tüm girişimcilik dünyasında egemen olmuştur. Weber ve Mc Clelland Batıdaki başarılı girişimcilik örneklerinin ve ekonomik zenginliğin Protestan ahlakından kaynaklandığını söylemişlerdir. Benzer şekilde Doğu Asya Ülkelerinin başarı sırrını da Konfüçyüs kültürüyle açıklamaktadır. Hofstede (1984) de yaptığı çalışma sonucunda Müslüman ülkelerde girişimcilik davranışlarının görülme olasılığının zayıflığına dikkati çekmektedir. İslamiyet ve girişimcilik ruhu

arasındaki ilişkileri araştırmak amacıyla yapılan çalışmalarda İşlam dininin servete ve kazanca karşı tutumunun olumlu olduğunu göstermiştir. Bunun sonucunda kültürel değerlerin dini değerlerden daha belirleyici olduğu şeklinde yorumlanmıştır (Güney vd., 2006:71).

Bu bölümde girişimcilik kavramından, başarılı bir girişimcide bulunması gereken özelliklerden, girişimciliğin öneminden ve girişimciliği etkileyen faktörlerden bahsettik. Bir sonraki bölümde ise göçmen girişimciliği kavramı tartışılacak.

2. GÖÇMEN GİRİŞİMCİLİĞİ

Ülkemizde, göçmen girişimcilik konusuyla ilgili çalışmalar yeni yeni gelişmektedir. Çağımızda ekonomik büyümenin yapı taşından biri olan girişimcilik her geçen gün daha fazla önemli hale gelmektedir. Ortaya çıkardığı istihdam işsizlik sorununa önemli bir çözüm sunması, ekonomik kaynakların üretkenliği düşük olan alanlardan üretkenliği yüksek olan alanlara aktarılmasını sağlaması ve yenilik ve yaratıcılığa olanak tanınması girişimciliği günümüzün yoğun rekabet ortamında önemli bir konuma yükseltmiştir. Özellikle yüksek oranlarda göçün yaşandığı Amerika Birleşik Devletleri, Almanya, Kanada ve İngiltere gibi ülkelerde son yıllarda göçmen girişimlerin sayısında büyük artış kaydedilmiştir (Rath, 2006).

2.1. Göçmen Girişimcilik Kavramı

Göçün tanımlanması ve anlaşılabilmesi amacıyla literatür de pek çok tanım yapılmıştır. Göç; coğrafi mekân değiştirme sürecinin sosyal, ekonomik, kültürel ve siyasi boyutlarıyla toplum yapısını değiştiren nüfus hareketleridir (İçduyu ve Ünal, 1998:38).

İleri ekonomilerde iş pazarına etnik azınlıkların katılım oranlarının artışıyla, buna paralel olarak bu etnik azınlıkların iş sahipliklerinde gözle görülür artışların kaydedilmeye başlanmasıyla, girişimcilik yazınında “etnik girişimcilik” ya da “göçmen girişimciliği” olarak adlandırılan yeni bir kavram ortaya çıkmıştır. Bu yeni kavram son yıllarda sosyal bilimlerin sosyoloji, yönetim bilimi, ekonomi ve coğrafya gibi farklı alanlarında inceleme konusu olmuştur. Girişimcilik yazınında göçmen girişimcilik ve göçmen girişimciden söz edilirken farklı kavramlar ve tanımlamalara yer verildiği göze çarpmaktadır. Butler ve Greene (1997)’e göre etnik girişimciler, ‘Ev sahibi ülkeye vardktan sonra, o ülkedeki resmi göçmenler ve göçmen olmayıpta ortak bir kökene sahip olduğu kimselerle kişisel bağlantılarını kullanarak kendi isini kuran kişilerdir’. Waldinger vd.’e (1990) göre etnik girişimciler, ‘ortak ulusal arka plan ve göç tecrübelerini paylasan insanlar arasında bağlantıların ve etkileşimlerin düzenli biçimlerini yaratırlar’.

A.B.D. Ticaret Departmanı (U.S. Department of Commerce) (1997) ise, yabancı iş sahiplerini çoğunluk toplumdan olmayan girişimciler olarak değerlendirir ve “azınlık girişimciler” olarak kavramlaştırır (Baycan vd., 2006:10).

Göçmen girişimcilikte kültürel kaynaklar ve etnik kaynaklar gözle görülür biçimde önemli bir etkiye sahiptir. Burada sözü edilen kültürel ve etnik kaynaklarla ifade edilmeye çalışılan aile ve topluluk üyeliklerinin sağlamış olduğu para, zaman, bilgi veya iletişimlerdir. Bu koşulların sağlanmış olması etnik kökene mensup bireyleri kendi işlerini kurmaları konusunda harekete geçirmiştir. Altı çizilen diğer bir nokta ise, azınlıklar için dezavantajlar barındıran birincil iş pazarlarından kaçmaktan ileri gelmektedir (Valdez, 2002:4). Burada birincil iş pazarları ile kastedilen ücret düzeyi yüksek, iyi eğitim ve yüksek beceri ve yetenek gerektiren iş pazarlarıdır. Göçmen girişimcilik konusunda takip edilen diğer bir farklılaştırma “itici (push) faktörleri” ve “çekici (pull) faktörleri” kapsamaktadır. Burada sözü edilen itici faktörler misafir olunan ülkenin birincil pazarında edinilen tecrübelerle dayalı olarak gelişir. Çekici faktörler ise, bireyleri kendi işinin sahibi olma konusunda özendiren cazip gelişmelere vurgu yapmaktadır (Strüder, 2003:8).

2.2. Göçmen Girişimcilik Konusunda Geliştirilen Farklı Yaklaşımlar

Etnik girişimcilik konusunda geliştirilen farklı yaklaşımları şu başlıklar altında değerlendirebilir:

- Arz Yönlü Yaklaşım
- Talep Yönlü Yaklaşım
- Etkileşim Modeli
- Karma Yerleşiklik Yaklaşımı

Çalışmanın bu bölümünde yukarıda belirtilen yaklaşımlar üzerinde durulacaktır:

2.2.1. Arz Yönlü Yaklaşım

Bu yaklaşıma göre, sınıf kaynakları ve etnik kaynaklar etnik girişimciliği açıklamaktadır. Sınıf kaynakları etnik grup ile bağlantılıdır ve para ve mal gibi maddi

mallar ile “burjuva değerlerini”, tutumları ve bilgiyi içine alır. Etnik kaynaklar ise, kültürel değerleri ve bilgi kanallarını, bunların yanında yetenekleri, liderlik potansiyelini ve dayanışmayı kapsar (Valdez, 2002:4).

Hall’e (1999) göre burada sözü edilen sınıf kaynakları, finansal sermayeye sahip olma veya erişebilme sansına sahip olma, eğitim, iş tecrübesi ve mesleki yetenekler gibi işte başarı sağlamada kilit öneme sahip niteliklerdir. Öte yandan etnik kaynaklar ise, kültürel yetenekleri, göreceli tatmini ve tepkisel dayanışmaları kapsamaktadır. Misafir olunan ülkenin koşulları iş başarısında bunları gerekli kılmaktadır. Geleneksel toplumlar, endüstriyel yapı, pazarlar, kurumsal yapı göçmenlerin girişimcilik faaliyetlerini etkileyen faktörlerdir (Hall, 1999:26).

2.2.2. Talep Yönlü Yaklaşım

Kuramda talep yönlü yaklaşım(demand side approach), yapısal yönlü yaklaşım olarak bilinir. Bu yaklaşıma göre, sınıf kaynakları ve etnik kaynakların küçük işyeri birimlerinin kurulması için avantajlar sağlamakla birlikte, bu kaynakların göçmenlere ait girişimlerin başarı sağlamasında yetersiz kalacağı yönündedir. Ev sahibi ülkedeki sosyal, ekonomik ve politik faktörler de kendi işini kurmada etnik girişimcilere fırsatlar ya da dezavantajlar sağlayabilmektedir (Hall, 1999:26).

2.2.3. Etkileşim Modeli

Hem arz yönlü hem de talep yönlü yaklaşımı kapsayan bu yeni model, etkileşim modeli olarak adlandırılmaktadır. Etkileşim modeli 3 temel karakteristiğe sahiptir (Valdez, 2002:5):

1. Göç öncesi karakteristikler (Premigration characteristics)
2. Göçün Koşulları (Circumstances of migration)
3. Göç sonrası karakteristikler (Postmigration characteristics) olarak sıralanmıştır.

Etkileşim modelindeki göç öncesi karakteristikler göç etmeden önce sahip olunan yetenekleri, is tecrübesini ve girişimsel tutumu kapsar. Göçün koşulları ise daha çok sosyo ekonomik bağlamla ilgilidir. Bu bağlamda göçmenler, geçici göçmenler ve kalıcı göçmenler olarak sınıflanmaktadır. Son olarak göç sonrası karakteristiklere bakıldığında, bu karakteristikler, göçmenlerce göç etmeden önce kendi memleketlerinde edinilmiş olan yeteneklere ev sahibi toplum tarafından değer verilmesinden ve bu duruma dayalı olarak ortaya çıkan fırsatları ifade etmektedir (Valdez, 2002:5).

2.2.4. Karma Yerleşiklik Yaklaşımı

Karma yekleşiklik yaklaşımı, etkileşim modeli'nden daha ileri gidilebileceğini ve etnik girişimciliği açıklama noktasında bu yaklaşımın daha iyi bir temel sağlayabileceğini savunmaktadır. Bu yaklaşım etnik girişimler ile ev sahibi ülkedeki kurumsal, siyasi ve sosyo ekonomik arka plan arasındaki karşılıklı etkileşimi hesaba katmaktadır. Karma yerleşiklik yaklaşımı diye adlandırdıkları bu yaklaşımla, etnik girişimcilerin sosyo ekonomik pozisyonunu sadece göçmenlerin sosyal ağlar içindeki somut yerleşikliklerini hesaba katarak değil, aynı zamanda yerleşilen ev sahibi ülkenin sosyo ekonomik ve politik kurumsal çevresi içinde daha genel bir yerleşikliği hesaba katarak değerlendirmektedirler (Kloosterman and Rath, 2001).

2.3. Göçmen Girişimcilerin Karşılaştığı Sorunlar

Göçmenliğin başarısı için, mevcut grupların ve gelecekteki göçmen gelişlerinin çalışma piyasalarına ve topluluklarına entegre edilmesi ve yerliler tarafından ülkenin ekonomisine ve kalkınmasına katkı olarak takdir edilmesi gereklidir. Ekonomik entegrasyon, göçmenlik hayatının başlıca sorunlarından birini teşkil etmektedir.

Entegrasyon süreci boyunca karşılaşılan engeller arasında şunlar belirtilebilir:

- Rekabet
- Makroekonomik çevreden ileri gelen sorunlar: çalışma piyasasında üretim çöküşü ve kriz
- Ev sahibi ülkede sosyal ağların yokluğu

- Ev sahibi ülkede deneyim yokluğu
- Zihniyet farkları
- Ev sahibi ülkenin çalışma piyasasının yapısından ötürü uygun iş yokluğudur
- Dil problemi
- Kültür farkı
- Önyargı
- Eğitim seviyesi
- Irkçılık
- Din farklılığı

Hem düşük vasıflı hem yüksek vasıflı göçmen grupların ev sahibi ülkenin çalışma piyasasındaki engellerle başa çıkmak zorundadır. Modern çalışma piyasaları genellikle rekabete dayalıdır ve yeni sosyoekonomik çevreye ayak uydurmak zorunda olan göçmenler için ise, bu durum çok daha zordur (Heilbrunn vd., 2010, Bogan ve Darity, 2008, Jansen vd., 2003, Georgerakos ve Tatsiramos, 2009).

2.4. Göçmenleri Girişimci Olmaya İten Etkenler

Araştırmalar girişimciliğin psikolojik etkenlerini (girişimcinin güdüsel ve karakter özellikleri), sosyolojik etkenlerini (girişimcilerin toplayıcı altyapısı üzerine), ekonomik etkenlerini (ekonomik iklim ve teknolojik gelişmelerin etkisi) ve demografik etkenleri tanımlamıştır.

Mikro seviyesindeki çalışmalar serbest meslek sahibi olmak için insanların güduları ve bireyler tarafından yapılan karar verme süreci üzerinde durmaktadır. Girişimciliğin etkenleri esas olarak psikolojik özellikler ve finansal kazançlar gibi kişisel etkenler ve eğitim, aile yapısı ve yaş gibi demografik etkenler üzerinde durmaktadır. Bu tipteki deneysel çalışmalar sık sık geleneksel dizinlerin herkes için kıyaslanabilir olduğunu garantileyen, bir ülke içindeki girişimciler üzerinde durmaktadır. Diğer taraftan, makro perspektifi, mikro ve meso seviyesindeki tartışmaları toplamaya çalışmaktadır ve teknolojik, ekonomik ve kültürel (geleneksel

dahil) çeşitlilikler dahil çevresel faktörlerin alanı üzerinde durmaktadır. Bu perspektife sık sık girişimcilik alanındaki uluslararası farklılıkları tanımlamak için ihtiyaç duyulmaktadır. Bu nedenle, girişimcilik, göçmenlerin ekonomik pozisyonlarını geliştirmek için bir yol olarak görülmekte ve girişimcilikte göçmenlerin oranı son on yılda durmadan artış göstermektedir (Jansen vd., 2003).

Göçmenleri işverenliğe yönelten itici güçleri ve motivasyonları; yapısal faktörler (sosyal ayrımcılık, pazara yeterince girememe ve işsizlik) , kültürel faktörler (belirli değerler, birbirine bağlılık ve sadakat, esneklik, kişisel motivasyonlar, güçlü iş etikleri, aynı etik gruptan diğer insanlarla kurulan işbirlikleri ve esnek mali ayarlamalar) ve bu iki faktörün karışımı olan etkileşim modeli olarak göstermektedir.

Yaşadıkları zorluk ve mücadeleler (sosyal dışlanma, ayrımcılık, eğitim ve yetenek eksikliği, yüksek işsizlik oranı) genelde göçmenleri işverenliğe yönelten etkenler olmuşlardır. Etnik ve sosyal ağların varlığı da ayrıca göçmenlerin girişimciliğe yönelmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Bu ağlar bir yandan kredi akışı, korunan bir pazar ve uygun işgücü sağlarken, diğer yandan da etnik firmalar ve müşterileri arasında sadakate dayalı bir ilişki yaratır. Farklı göçmen gruplar arasında benzer itici güçler ve motivasyonlar olmasına rağmen, göçmen gruplar arasındaki işveren oranlarında ki farklılıklar kültürel faktörlerle açıklanabilir (Levent ve Nijkamp, 1998:3-4).

2.5. Amerika Birleşik Devletleri Ve Göçmenlik

Göç, Amerikan tarihi boyunca nüfus artışı ve kültürel değişimlerin temel bir kaynağı olmuştur. Amerika Birleşik Devletleri, göçmen nüfusundan enerji alır.

ABD elli eyalet ve bir federal bölgeden oluşan bir federal anayasal cumhuriyettir. Amerika Kıtası'nın 1492'de Avrupalılarca keşfinden sonra İspanyollar, Portekizliler, Fransızlar ve İngilizler, buradaki yerli halkların aleyhine toprak sahibi oldular. İngilizler, Amerika'daki topraklarını genişlettikten sonra, İngiltere başta olmak üzere çeşitli ülkelerden göçmenler alıp buralara yerleştirerek koloniler kurdular.

18. yüzyıl ortalarında, bu kolonilerin sayısı 13'e yükseldi ve bu on üç koloni, Amerika Birleşik Devletleri'nin temelini oluşturdu. Amerika Kıtası insanlar için yeni olanaklar ve yeni bir hayat sağladı. Daha sonra, bu koloni sistemi sömürgecilik politikasına dönüştü. İngiliz kolonileri Birleşik Krallık'a endüstri konusunda hizmet ediyordu. İngilizler kolonilerden vergi alıyordu.

1756-1763 yılları arasında İngiltere'nin Avusturya, Fransa ve Rusya ittifakıyla yaptığı savaşlar (Yedi Yıl Savaşları), İngiliz maliyesi üzerinde ciddi bir yük oluşturmuştu. İngiltere malî yükünü gidermek amacıyla yeni vergiler koymas, Amerika'daki kolonilerin tepkisiyle karşılaştı. Koloniler yüksek vergiler ödeyip, karşılığında hiç bir şey alamamaktan rahatsızlardı. Tütün ihracatına gelen ek vergiyle koloniler, 18. yüzyıl ortalarından beri kazanmaya hazır oldukları bağımsızlık mücadelesini hayata geçirdiler.

Altı yıl süren savaş sonunda, George Washington komutasındaki koloni güçleri tarafından yenilgiye uğratılan İngiltere geri çekilmiş ve 1783 yılında 13 koloninin bağımsızlığını kabul etmiştir. Bağımsızlıklarını ilan eden koloniler, içişlerinde serbest eyaletlerden oluşan Amerika Birleşik Devletleri'ni (%95 beyaz Avrupa, %5 zenci Afrika) kurdular (1787). Bu beyaz nüfusta en büyük pay İngilizlerin, sonra Almanların ve 3. olarak İskandinav ülkelerinin (İsveç, Norveç). Bu milletler ilk 3 grubu oluşturmaktaydılar (Dini olarak %98 Protestan, %2 Katolik). 1620-1770 yılları arasında bu ilk gelenler karşılıklı evlilikler ve din birliği sayesinde bugün Beyaz Amerikalı olarak adlandırılan (Anglo-protestan) siyasette ve iş dünyasında hakim konumda olan Amerikan ulusunun ana çekirdeğini oluşturdular.

1870-1920 yılları arası ikinci göç dalgasının olduğu yıllardır. Bu yıllarda yukarıda adı geçen devletlerden göçler devam etmektedir, fakat yoğunluk Katolik ve Ortodoks Avrupalılara (İtalyanlar, Yunanlılar, Ermeniler, Ruslar, Lehler, Avusturya, Macaristan, Sırp, Yahudiler) ve İrlandalıya kaymıştır. 1880 yılında ABD'nin nüfusu 60 milyona yaklaşmıştır. (1950'de %86 beyaz Avrupa, %9 zenci Afrika, %3 Hispanik, %2 Yahudi; Dini olarak %74 Protestan, %20 katolik, %3 Musevi, %2 ortodoks, %1 budist).

Üçüncü göç dalgası 1970'lerin sonunda başlamıştır ve halen sürmektedir. Bu göç dalgası daha çok çeşitlilik göstermektedir. Asya'dan, Ortadoğu'dan, eski komünist ülkelerden, Latin ülkelerinden özellikle Meksika ve Karayipler'den gelen yoğun Hispanik-Latin Amerika göçüdür (Wikipedia,2010).

Tablo 2.1: Yıllar İtibari İle ABD'ye Yapılan Göçler

Yıl	Kişi Sayısı
1930'larda	250,000
1950'lerde	2,5 milyon
1970'lerde	4,5 milyon
1980'lerde	7,3 milyon
1990'larda	10 milyon

Kaynak: http://en.wikipedia.org/wiki/Immigration_to_the_United_States

2000 yılından beri, Birleşik Devletler'e yapılan yasal göç sayısı yılda ortalama 1,000,000 civarındadır. Göçmenler ağırlıklı olarak şu 7 eyalette ikamet etmektedirler: Kaliforniya, New York, Florida, Teksas, Pensilvanya, New Jersey ve Illinois (Wikipedia, 2010).

2.5.1. Amerikalıların Göçmenlere Karşı Tutumu

1996 yılında Amerikalıların %70'i yıllık 300,000'e inmesini ve %20'si bütün göçlerin durdurulmasını istemiştir. Portland State Üniversitesi'ndeki 1998 yılı diploma töreninde Birleşik Devletler eski başkanı Bill Clinton konuşmasında Asya ve Latin Amerika'dan gelenler dahil tüm göçmenlere destek vermiştir: 'Amerika, dalga dalga gelen göçmenlerden daimi olarak güç ve canlılık almıştır. Göçmenler, insanların en yorulmazı, en maceracısı, en yenilikçisi, en çalışkanı olduklarını kanıtlamışlardır' demiştir (Wikipedia, 2010).

Birleşik Devletler'deki göçmenlere karşı halk davranışları ağırlıklı olarak 11 Eylül 2001 saldırılarının sonuçlarından etkilenmiştir. 11 Eylül tarihinden sonra yapılan araştırmada Amerikalıların %55'i yasal göçün azalmasını, %27'si aynı

seviyede kalmasını ve %15'i göçün artmasını istemiştir. Bir Halk Gündemi araştırmasına göre de Amerikalıların yarısı göçler üzerinde daha sıkı kontrollerin Birleşik Devletler ulusal güvenliğini arttırmaya ‘mükemmel bir katkı’ sağlayacağını söylemektedirler. 2004 yılında, Amerikalıların % 55'i yasal göçün aynı seviyede kalması ya da artması gerektiğine inanırken, %41'i azalması gerektiğini söylemiştir.

2006 yılında Göç Araştırmaları Merkezi bir anket düzenlemiştir. Bu ankete göre Amerikalıların %68'i Birleşik Devletler göç seviyelerinin oldukça yüksek olduğunu söylerken, sadece %2'si oldukça düşük olduğunu söylemiştir. (Wikipedia, 2010).

2.5.2. ABD’de Göçün Ekonomik Etkileri

Göçün ekonomi üzerindeki etkisi hakkında düşünceler çeşitlidir. Göçün Birleşik Devletler ekonomisi üzerinde negatif etki yaptığını düşünenler her zaman ödenen vergideki farklılıklar, alınan hükümet hizmetleri ve düşük-kalitedeki yerli işçiler üzerindeki ücret-düşürücü etkileri konularının üzerinde duruyorlar iken, pozitif ekonomik etkilerini bulanlar ise ilave üretkenlilik ve belirli mal ve hizmetlerde müşteri için fiyatı düşürme konuları üzerinde durmaktadırlar (Wikipedia, 2010).

1997 yılında Ulusal Araştırma Konseyi NRC tarafından Birleşik Devletlere göçün demografik, ekonomik ve mali sonuçları üzerine yapılan bir araştırmada göçmenlerin ABD ekonomisine net gelir sağladığı belirtmiştir (Wikipedia, 2010).

ABD’ye son dönemlerde gelen göçmenler iki ayrı mesleki kategoriye temsil etmektedirler. Birinci grup göçmenler son derece vasıflıdır ve iyi eğitim almıştır. Son yıllarda, yarı iletkenlerden biyo-teknolojiye kadar ABD’deki ileri teknoloji ağırlıklı olarak göçmen mühendislere, bilim insanlarına ve girişimcilere dayanmaktadır. Ayrıca, göçmenlerin eski ülkeleri ile olan bağlantıları ABD’nin, dünyanın Asya ve Latin Amerika gibi hızlı gelişmekte olan bölgelerine yaptığı ihracatı arttırmıştır.

İkinci grup göçmenlerin en önemli özelliği, düşük vasıf ve eğitim düzeyleridir ancak bunlar da işçi, tüketici, işletme sahibi ve vergi mükellefi olarak ABD ekonomisine katkıda bulunmaktadır. 15 milyondan fazla göçmen ABD işgücü içerisinde aktiftir ve tahminlere göre, yılda 300 milyar ABD Dolarından fazla kazanmaktadır ve yılda 100 milyondan fazla vergi ödemektedirler. Ekonomiye sundukları katkılar refah devleti kapsamında aldıkları hizmetlerden veya devletin sağladığı hizmetlerden aldıklarından çok daha yüksektir (Bhagat, 1999:350).

17 Şubat 2005'te Kongreye sunulan 2005 Yılı Başkanlık Ekonomi Raporu Birleşik Devletler ekonomisine yapılan göçlerin kritik önemini belirgin bir şekilde vurgulamıştır. Raporda göç konusu hakkında bütün bir bölüm ayrılmıştır. Bu rapordaki veriler ve aynı zamanda diğer kaynaklardan alınan geniş dizinli veriler, göçlerin Birleşik Devletlerin iş gücünün gelişmesinde anahtar haline geldiğini ve bu göçmenlerin Birleşik Devletler ekonomisine net bir mali fayda sağladığını göstermektedir. Amerikan Politikası Ulusal Kurumu, Birleşik Devletlere yasal olarak giren yeni göçmenlerin gelecek 50 yılda mevcut Amerika Sosyal Güvenlik Sistemine 407 milyar dolar katkı yapacağını hesaplamıştır (Walter, 2005).

2.5.3. Amerika'daki Türk Göçmenler

Türklerin ABD'ye göçleri 1820'li yıllara dayansa da, kayda değer göç hareketleri 19. yüzyılın son çeyreğinde başlar ve 20. yüzyılın hemen başında doruk noktasına ulaşır. Amerikan göçmen bürosu verilerine göre 1820-1987 tarihleri arasında Osmanlı imparatorluğu ve Türkiye Cumhuriyeti'nden 404,384 kişi ABD'ye göç etmiştir. Özellikle, Osmanlı İmparatorluğunun son yılları, ABD'ye göçün doruğa ulaştığı zamanlardır. Göçün en yavaş olduğu dönem ise ikinci dünya savaşı arasındaki tarihlere tekabül eder. Özellikle de 1930'lu yıllar, Türkiye'den ABD'ye göçün en düşük olduğu yıllardır (Kurtuluş,1999:52-54). Türklerin ABD'ye göçü incelendiğinde, üç farklı "göç dalgasının" varlığı dikkati çeler.

Birinci göç dalgası 1820'de başlayıp, birinci dünya savaşının sona ermesi ile biten yaklaşık yüz yıllık bir dönemi ihtiva eder. 1820-1920 tarihleri arasında 326.000 kişinin Osmanlı İmparatorluğunun son döneminde göç ettiğini ve göç edenlerin

%10'dan azının Türk olduğu tahmin edilmektedir. Türk göçmenlerinin bir çoğu Harput (Elazığ), Antep, Trabzon, Akçadağ, Dersim (Tunceli), Siverek, Rize ve Samsun gibi daha çok Anadolu'nun doğusundan diyebileceğimiz kentlerden geliyorlardı (Ahmet, 1986). İzmir ve Mersin'den de göç edenler olmuşsa da, büyük çoğunluk yukarıda bahsedilen bölgelerdendi. ABD'ye gelen Türklerin diğer bir özelliği ise, kendilerini Türk olarak değil de, Osmanlı ya da Müslüman olarak tanımlıyor olmalarıydı. Türkiye'den ayrıldıkları zaman Türkiye Cumhuriyeti henüz kurulmadığı ve ulusçu düşünceler yaygınlaşmadığından, ulusçuluk fikri onlar için çok fazla bir anlam taşımıyordu.(Kaya, 2006:3)

Göç eden Türklerin hemen hepsi genç ve bekâr erkeklerden oluşuyordu. Türklerin göç ettiği yerler, ABD endüstrisinin işçiye ihtiyaç duyduğu New York, Massachussetts, Michigan, Illinois, Pennsylvania gibi endüstrinin ağırlıkta olduğu eyaletlerdi. ABD'ye gelişlerindeki temel sebep ekonomikti ve hiç bir göçmen ABD'ye yerleşmek maksadıyla gelmiyordu. Asıl gaye birkaç sene çalışıp, para biriktirip, geldikleri köylerine zengin olarak dönmektir.(Kaya,1999:4) Türkiye Cumhuriyet kurulduktan sonra Türkiye ye dönmek isteyen Türkler için 1923 yılında Mustafa Kemal Atatürk tarafından Amerika'ya Türk gemileri gönderilmiştir ve ABD'deki Türklerin büyük çoğunluğu Türkiye Cumhuriyetine dönmüştür (Güler, 2004:59). Birinci Dünya Savaşı sonrası Türk göçünün azalmasının önemli bir sebebi, yeni kurulan Türk devletiydi. 1923'te kurulan Türkiye Cumhuriyeti, Türk milleti için yeni ümitleri beraberinde getirmiş ve başka yerlerde fırsatlar aramasına gerek bırakmamıştı (Kaya, 2006:5).

ABD'ye göçün azalmasının diğer bir sebebi de, Türkiye'den göç etmek isteyen gayrimüslim Osmanlı/Türk vatandaşlarının sayısında meydana gelen azalmadır. Çünkü geride kalanların hakları ise 1923 Lozan Antlaşması ile güvence altına alınmıştır (Lewis, 1961). Onlar da yeni şartlar altında göç etme ihtiyacı duymamışlardır.

1965 yılında çıkarılan yasa ile 1965 yılı öncesinde çıkarılmış olan ırka dayalı kotaları kaldırılmıştır. Reform gerçekleşikten sonra, birçok Latin Amerika ülkesinden ve ayrıca ABD ile yakın ekonomik ve askeri bağları olan Güney Kore,

Tayvan ve Filipinlerden göçmenler ABD'ye gelmeye başladı. Vietnam Savaşından sonra ABD, Vietnam, Kamboçya ve Laos'tan yaklaşık bir milyon kadar mülteciye daimi oturma izni vermiştir. Soğuk Savaşın sona ermesinden sonra göçmenlerin en hızlı artış gösteren kesimini Doğu Avrupa ve eski Sovyetler Birliğinden gelen göçmenler meydana getiriyordu (Bhagat, 1999:350). 1951-1980 yılları arasında 27,660 üzerinde Türk ABD'ye gitmiştir. Bu gruptaki Türkler, doktor, mühendis, mimar ve akademisyenlerden oluşan yüksek eğitilmiş profesyonellerdi (Kurtuluş, 1999:54). Kendilerini dini kavramlar yerine ulusçu kavramlar ile tanımlıyorlar, Türklüklerini ön plana çıkarıyorlardı. Ağırlıkta erkeklerden oluşan bu profesyoneller arasında, önceki göç dalgasına nispeten daha fazla kadın göçmen vardı. Bu profesyonellerin de bir kısmı Türkiye'ye dönmesine rağmen, büyük kısmı ABD'ye yerleşmiştir.

Küreselleşme, Türkiye içinde 1980 sonrası yaşanan siyasal, sosyal ve ekonomik değişimler/dönüşümler ve bunların etkisiyle oluşan yeni dünya görüşü, Türkiye'deki insanların daha geniş kitleler halinde dışarıya ilgisini arttırdı (Kaya, 2006:1-13). 1980'li yıllar oldukça kozmopolit bir göçmen grubun ABD'ye yönlendiği bir dönemdir. Bugün ABD'deki Türk öğrenci sayısı 15 bini aşmış ve bu sayı ile Türkiye ABD'ye eğitim amacıyla öğrenci gönderen ülkeler arasında dokuzuncu sırada yer almaktadır (Turks, 2010). 2000 yılı sayımlarında 117,575 kişi kendisini Amerikalı Türk olarak tanımlamıştır. Fakat bu rakam tahmin edilen rakamların çok gerisindedir (Amerikadaki Türk, 2010).

2.6. Araştırma Konusu Olarak Göçmen Girişimciler

Gün geçtikçe, girişimciliğin iş büyümesi ve ekonomik gelişimin kaynağında önemli olduğunun farkına varılmıştır. Buna ilaveten, girişimcilik oranı ülke içindeki değişik nüfuslar arasında da çeşitlilik göstermektedir (Jansen vd., 2003).

OECD (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü) tarafından 2006 yılında basılan 'Uluslararası Göçün Görünümü' adlı rapora dayanarak göçmen gruplara baktığımızda; göçmenlerin OECD ülkelerinde çalışanların büyük bir oranını oluşturduğunu görmekteyiz. Son beş yıl içinde bu oranlar neredeyse her OECD ülkesinde %10 oranında artmıştır. Bu artış özellikle Güney Avrupa ülkelerinde

büyük olmuştur. Örneğin; İtalya'da 6 kat, İspanya'da 3,5 kat olmuştur, ayrıca artış seviyeleri İrlanda'da %46, İsveç'te %42 ve ABD'de %30 oranında olmuştur. 2004 yılında Lüksemburg'da işgücünün %45'ini yabancı kökenli çalışanlar oluşturmaktadır. Bu oran İsviçre'de %25, İsveç'te %13, Almanya'da %12 Belçika, Fransa, İspanya ve Hollanda'da %11'dir. Bu rapor göçmenlerin pek çok ülkede yeni iş dallarının oluşmasına katkıda bulunduklarını da göstermektedir. Göçmenlerin yerel halktan daha yoğun bir şekilde yeni iş dalları oluşturması ve yerel halkın işyerlerinden farklılık göstermesi, göçmenlerin yeni pazarlar oluşturmalarını ve yerel halk için istihdam sağlamalarına yol açmakta ve tüketicilere farklı seçenekler sunabilmektedir.

Göçmenler İngiltere'deki istihdam artışına %30'un üzerinde katkıda bulunurken; bu oran Hollanda, Portekiz, İtalya ve İsveç'te %20'lere ulaşmıştır. Göçmenlerin işveren olarak çalışma hayatına katkısı da son beş yıl içerisinde tüm bu ülkelerde dikkat çekici bir oranda artış göstermiştir. Lüksemburg'daki yurtdışı doğumlu işverenlerin tüm işverenlere oranı % 37'dir. Bu oran 2004'te İsviçre'de %17,5, İsveç'te %14 ve Belçika' da %12'yi bulmuştur (Levent ve Nijkamp, 1998:3).

Göçmenlerin iş hayatına özellikle de girişimci olarak katkısı tüm dünyada yadsınamaz bir gerçek haline dönüşmüştür. Bu bağlamda göçmen girişimciliğinin farklı yönleri son yıllarda birçok çalışmaya konu olmuştur.

Wadhwa vd. (2007) ABD'de yaşayan yeni göçmenlerin sosyal, etnik ve ekonomik bağlarını da incelemiştir. 1990'lı yıllarda tüm teknoloji ve mühendislik firmalarının büyük bir oranına odaklanarak, kurucu bir üyenin göçmen olup olmadığının araştırmasını yapmıştır. Göçmenlerin yapmış olduğu entelektüel katkısı görmek için; Dünya Telif Hakkı ve Patent Ortakları Organizasyonunun veritabanını incelenerek ABD'de yapılan Uluslar arası patent başvuruları analiz edilmiştir.

Bu çalışma sonucunda elde edilen bulgular; kalifiye göçmen nüfusun Kaliforniya ekonomisine dikkat çeken ölçüde, nerdeyse çığır açan miktarda, katkı ortaya koyduklarını tespit etmiştir. Özellikle Çinli ve Hindistanlı mühendislerin Silikon Vadisi şirketlerinin büyük oranda hisselerine sahip olduklarını ortaya

koymaktadır. Wadhwa vd. göçmen bilim adamı ve mühendislerin yeni işler ve iş dalları oluşturarak California ekonomisine büyük katkı yaptıkları sonucuna ulaşmıştır. Wadhwa vd.'in çalışmaları Silikon Vadisindeki örnek yetenekli ve kalifiye göçmenlerin yeniliklere liderlik ederek, yeni iş kolları ve zenginlikler yaratarak ülke çapında birer fenomen haline gelişlerini gözler önüne sermiştir.

Bulgulara göre, 1995 ve 2005 yılları arasında ABD'de kurulmuş tüm mühendislik ve teknoloji şirketlerinin %25,3'ünde en az 1 göçmen anahtar kurucu bulunmaktadır. Göçmenler tarafından kurulan bu firmalar 2005 yılında 52 milyar dolardan fazla satış yaptıkları ve yaklaşık 450,000 kişilik istihdam yaratmışlardır. Sonuçlara göre, nerdeyse son on yıl içinde göçmenler tarafından kurulan şirketlerin %26'sı Hindistanlı göçmenler tarafından kurulmuştur. İngiliz, Çinli ve Tayvanlı göçmenler sırasıyla %7,1, %6,9 ve %5,8'lik oranlarla Hindistanlı girişimcileri takip etmektedirler Göçmenler tarafından kurulan bu şirketler ülke genelinde düzensiz bir şekilde dağılmakla birlikte yoğunluk Kaliforniya ve New Jersey bölgelerinde ve mühendislik ve teknoloji alanlarındadır. 1998–2006 yılları arasında göçmen mucitler ABD genelinde patent başvurusunda bulunanların %14,76'sını oluşturmuşlardır. Bu eğilim artış trendi göstermektedir. Wadhwa vd. ABD vatandaşı olmayan göçmenlerin uluslararası patent başvuruları içindeki oranı 1998'den 2006 yılına kadar olan periyotta %24,2 arttığını öne sürmektedir. Onlara göre; ABD'de göçmenler yeni iş dalları ve yeni ürünler üretmekte önemli itici güç görevi üstlenmişlerdir ve bu etki son on yıl içinde artış göstermiştir. Araştırmalar göstermektedir ki; ABD' de göçmenler yeni iş dalları ve yeni ürünler üretmekte önemli itici güç görevi üstlenmişlerdir ve bu etki son on yıl içinde artış göstermiştir (Wadhwa vd., 2007).

Georgerakos ve Tatsiramos (2009) yaptıkları çalışmalarında ırksal ve etnik gruplar temelinde girişimciliğin değişiklik gösterip göstermediğini incelemişlerdir. İsteğe bağlı bireysel emeklilik için prim ödeyen anket grubundan elde edilen 1996 yılı verilerine dayanarak analiz yapmışlardır.

Elde edilen bulgular sonucunda, İspanyol kökenli göçmenlerin ve Afrika kökenli Amerikalılar, Beyazlar ve Asyalılara göre daha düşük oranda girişimcilik sergilediğini ortaya koymaktadır. Kurulan işletmelerin devamlılığı açısından da

Meksikalılar ve İspanyol kökenli göçmenler Avrupalı ve Asyalı göçmen girişimcilere göre daha kısa sürede işlerini kapatmakta (sona erdirmekte) olduğu tespit edilmiştir. Meksikalı ve diğer İspanyol kökenli göçmenlerin işsizlik ve faaliyetsizliktense girişimciliğe yönelmeye eğilimli olduğunu ve dolayısıyla fırsat buldukları anda ücretli sektörde istihdam elde etmek için işi bırakma ihtimallerinin daha yüksek olduğunu bulmuşlardır. Bu durum, girişimciliğin kendileri için işsizlikten ücretli istihdama geçişte bir ara aşamayı temsil ettiğini düşündürmektedir. Diğer taraftan, girişimcilikte daha düşük idame deneyimi yaşayan Afrika kökenli Amerikalılar, işi bırakıp işsiz kalmaya dair daha yüksek eğilim göstermektedirler. Benzer durum bu grupların Amerika doğumlular çocuklarında da benzer bir yapıya sahiptir. Afrika kökenli Amerikalılar, ABD doğumlu fertler arasında girişimciliği terk oranı en yüksek gruptur ve bu durum siyahlar arasında var olan düşük girişimcilik oranı ve yüksek iş bırakma oranıyla uyumaktadır (Georgarakos ve Tatsiramos, 2009).

Heilbrunn vd. (2010) İsrail'deki Etiyopyalı göçmenler ile Eski Sovyetler Birliğinden (ESB) göç eden göçmenlerin ülkedeki çalışma piyasasına girmekteki sıkıntıları üzerine yaptıkları çalışmada iki ülke arasında farklılıkları ortaya koymaktadır. İsrail'e 1980'den sonra gelen Etiyopyalı ve ESB'den göç edenler üzerinde 2006 ve 2007 yıllarında yaptığı çalışmada elde edilen bulgular, ESB göçmenleri dil, rekabet, makroekonomik çevreden ileri gelen sorunlar, ev sahibi ülkede sosyal ağların yokluğu, İsrail'de deneyim yokluğu ve zihniyet farkları gibi öznel sorunlardan daha çok etkilendiklerini tespit edilmiştir. Etiyopyalı göçmenler ise iş arama giderleri, bilgi kaynaklarının ulaşılabilirliği ve istenen iş yerine mesafe gibi nesnel engellerden daha çok etkilenmiştir.

Önyargı, mesleki vasıflar ve İsrail çalışma piyasasından ötürü uygun iş yokluğu bakımından iki grup arasında farklar bulunmamıştır. Fakat bu engeller sıralanırken, önyargının Etiyopyalı göçmenler için başlıca sorun olduğu, ESB göçmenleri içinse ancak yedinci sırada yer aldığı tespit edildi. ESB göçmenleri için başlıca engel dil sorunu idi, Etiyopyalılar içinse bu engel ancak 12. sırada yer almaktaydı.

Çalışma, hem Etiyopya hem ESB göçmenlerinin çoğunluğunun çalışma piyasasında çok sayıda zorlukla karşılaştığını ortaya koymuştur. Ancak, iki grup arasında engellerle nasıl başa çıktıklarına ilişkin farklar bulunmuştur.

Etiyopyalılar göçmenler ne kadar gençlerse ve ne kadar uzun süre İsrail’de yaşamışlarsa zorluklarla o denli iyi başa çıkabildikleri tespit edilmiştir. Etiyopyalı göçmenler için, eğitim düzeyi zorluklarla başa çıkmayı olumlu etkilediği ve buna bağlı olarak yüksek eğitilmiş Etiyopyalıların zorluklarla daha iyi başa çıktıklarını bulmuşlardır. ESB göçmenleri için, eğitim düzeyi engellerle başa çıkmayı etkilememektedir. Etiyopyalı göçmenler için, eğitim düzeyi engel sayısını etkilemezken, ESB göçmenler için, eğitim düzeyi engel sayısını etkilemiştir. ESB göçmenlerinin eğitim düzeyi ne kadar yüksekse, çalışma piyasasında o denli fazla engelle karşılaşmışlardır (Heilbrunn vd., 2010).

Bogan ve Darity (2008) yapmış oldukları çalışmada Afrikalı Amerikan girişimciler ile göçmen girişimcilerin gelişimi kıyaslamaktadırlar. 1980 verilerine dayanarak ortaya koyduğu bulgulara göre Asyalı göçmen grupların yerli Afrikalı Amerikalıların işlerini ellerinden alacak şekilde iş piyasasına girmediğini belirlemiştir. Ayrıca Asyalı göçmen girişimcilerin yerli beyazlar arasında girişimciliğe geçiş oranlarını düşürmediğini de rapor etmişlerdir. Daha uzun bir dönemi kapsayan 1980-1990 verilerden yararlanarak, girişimci göçmenlerin girişimci yerlilerin yerine geçtiğini ortaya koyan kanıtlar bulmuşlardır. Koreli göçmenler 1970 ve 1980 yılları arasında ABD’ye gelen 17 grup içerisinde en yüksek girişimcilikle uğraşan grubu oluşturmaktaydı. 1990 yılında Kore kökenli Amerikalıların en yüksek serbest meslek oranlarını İsrailliler ve Filistinliler izliyordu. ABD’de bulunan Meksikalı göçmenler işletme sahibi olmaktan çok ücretli mavi yakalı işçilik ve hizmet işlerine yönelen işgücü havuzunu temsil etmekteydiler. Tarih boyunca ayırıcı çalışmalar ve yasalar Afrika kökenli amerikan girişimcileri iş gelişiminin her kademesinde kısıtlamıştır. Bu faktörün girişimciliği önemli ölçüde etkilediği de savunulmaktadır (Bogan ve Darity, 2008).

Jansen vd. (2003) yaptıkları çalışmada Hollanda’da bulunan farklı ülkelerden göçmen gruplar arasındaki girişimcilik oranı arasında farkların nedenlerini

araştırmışlardır. Çalışma özellikle en çok Hollanda'ya göç veren batılı olmayan ülkelerden Türkiye, Fas, Surinam, Antil Adalarından göçmen girişimciler üzerine odaklanmıştır. Göçmen girişimcilik demografik değişkenlerin girişimcilik üzerine etkisini dikkate alarak incelemiştir. Demografik değişken olarak ta yaş, eğitim, cinsiyet, aile yapısı ve şehirlileşme oranı dikkate alınarak yürütmüşlerdir. Kentleşme oranı göçmenlerin Hollanda'ya geldiklerinde yerleştikleri şehirlerin büyüklüğü ile ölçülmektedir.

Genel olarak değerlendirildiğinde, yaş, medeni durum, çocuk sayısı, eğitim seviyesi ve Hollanda'nın dört büyük şehrinden birisinde yaşamış olma gibi demografik özelliklerin girişimcilik oranı ile pozitif ilişkisi olduğunu tespit etmişlerdir. Yine bulgulara göre ikinci kuşak göçmenler birincilerden daha çok girişimci olmak istemektedir.

Bu dört ülke kıyaslandığında iki temel ülke grubu ortaya çıkmaktadır. Bir tarafta Türkiye ve Fas, diğer tarafta ise Surinam ve Antil Adaları yer almaktadır. Bu iki grubu belirleyen en önemli faktör dindir. Fas ve Türkiye göçmenleri demografik olarak birbirine benzerlik göstermektedir. Aynı benzerlik diğer grupta da söz konusudur. Demografik özellikler tek tek incelendiğinde her dört ülke ve ev sahibi ülke insanların farklı demografik şartlarda farklı girişimcilik özellikler gösterdiği tespit edilmiştir.

Türk göçmenler açısından değerlendirildiğinde çalışma demografik farklılıklara rağmen, Türk göçmenlerin girişimcilik oranı ile Hollanda'lı nüfusun girişimcilik oranı benzerlik göstermektedir. Bu durumun göçmen Türklerin kendilerine ait mahalle ve bölgeler oluşturdıkları dolayısıyla kendilerine özgü ürün ve hizmet sunan girişimlerin oran olarak yüksek olması ile açıklanabileceğini iddia etmişlerdir. Hollandalı'lar ile Türk göçmenler arasındaki benzerliğin iki önemli faktöre dayandığı belirtilmiştir. Bunlardan ilki, Türk göçmenlerin kendilerine ait dil, din ve kültür nedeniyle ortak yaşam bölgeleri oluşturmaları, ikinci ise Türk göçmen girişimcilerin genellikle girişimcilik altyapısı olan ailelerden gelmiş olmalarıdır (Jansen vd., 2003).

Pecoud (1999) çalışmasında Almanya Berlin bölgesinde çok kültürlülük, Alman ve Alman olmayanlar arasında ilişkilerin geliştirilmesi konusunu Alman-Türk girişimcileri çerçevesinde incelemiştir. Çalışma Türk göçmenlerin iş hayatına girişimci olarak giriş, gelişim ve başkalaşım sürecini incelemiştir. Çalışma öncelikle “Türk ekonomisi” olarak adlandırılan ve kendi işinin sahibi Alman-Türklerin oluşturduğu ekonomik aktiviteler üzerine odaklanmıştır. Bu bağlamda beş alanda ortaya çıkan özellikler ve bunlardaki değişimler ortaya konmuştur. Bunlar heterojenlik, melezlik, profesyonelleşme, uluslararasılaşma ve devlet ilgisidir.

Bulgular heterojenlik açısından incelendiğinde ilk Türk girişimciler ile son yıllardaki girişimciler arasında büyük fark olduğunu ortaya koymaktadır. Yeni girişimciler, daha büyük işletmeler kurmakta, işletmelerin yaşamı daha uzun sürmekte, ayrıca girişimcilerin sahip olduğu yetenek ve becerilerde daha üst düzeydedir. Melez yapı hem iş ortaklığı, hem çalışan çeşitliliği hem de müşteri çeşitliliğinin açısından sonraki girişimcilerde daha yüksektir. Profesyonellik yeni girişimcilerde daha ileri seviyededir. Bu gelişim iş adamları birliklerinin kurulması ve bunların aktivitelerinde yansımaları bulmaktadır. Türkiye’den Almanya’ya olan ticaret hem iki yönlü hale gelmiş, hem de daha geniş uluslararası bir tedarik alan genişlemesi yaşanmaktadır. Devletin, politikacıların ve yasal yapının daha önceden var olan göçmen girişimcilere yönelik olumlu olmayan tavrının da bu girişimcilerin çalışmaları sonucunda önemli ölçüde değişmiştir. Pecoud (1999)’a göre yeni nesil Türk göçmen girişimcilerle ilk göçmen girişimler arasında önemli dönüşümler yaşanmıştır. Alman devleti, Alman-Türk iş adamları aktivitelerini ciddiye almakta ve hem ekonomik hem de göçmenlik problemlerinin çözümü olarak görmektedir(Pecoud, 1999).

Tüm bu çalışmalara ilave olarak, bu çalışma ABD’de deki girişimcilerin özelliklerini New York eyaletindeki Türk girişimciler bazında inceleyerek genel olarak göçmen girişimcilik, özel olarak ta Türk göçmen girişimciliği çalışmalarına katkıda bulunmayı hedeflemektedir.

3. AMERİKA NEW YORK EYALETİNDE FAALİYET GÖSTEREN TÜRK GİRİŞİMCİLER ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

Çalışmamın bu bölümünde araştırmanın amacından, evren ve örneklemeden, araştırma sorularından, araştırmada kullanılan veri toplama aracı ve ölçekten bahsedilecektir. Amerika'nın New York eyaletinde faaliyet gösteren Türk kökenli girişimcilere yönelik olarak gerçekleştirilmiş olan bu araştırmada New York eyaleti seçilmiştir. Çünkü New York eyaleti yüzyıldan fazladır dünyanın en önemli ticaret ve finans merkezlerinden biridir. 830 km²'lik bir alanda yaşayan 8,2 milyon nüfusuyla New York, Amerika'da nüfus yoğunluğu en büyük olan eyaletidir. Çevre banliyöleriyle birlikte New York metropolitan bölgesi 21 milyonluk nüfusa sahiptir ve dünyanın en kalabalık yerleşim bölgelerinden biridir. New York, bir göçmen kentidir. Kentte yaklaşık 170 ayrı dil konuşulmaktadır ve her üç kişiden biri ABD dışında bir ülke doğumludur (Wikipedia, 2010).

Amerika'da gayri resmi rakamlara göre 500 bin kadar Türk yaşamaktadır. Ancak bu rakam 2000 yılı Amerika Genel Nüfus sayımı rakamlarına göre 117.575'dir. New York eyaletinde 2000 genel nüfus sayımı rakamlarına göre 23,674 Türk yaşamaktadır. New York Türklerin nüfus olarak en yoğun olarak yaşadığı eyaletlerden biridir (Amerikadaki Türk, 2010).

3.1. Araştırmamın Amacı

1820'li yıllardan itibaren Amerika'ya göç etmeye başlayan Türkler zamanla ABD'de yerleşik hale gelerek girişimcilik faaliyetlerine kalkışmışlardır. Bu araştırmanın amacı Amerika Birleşik Devletlerine göç eden Türk girişimcilerin özelliklerini tespit etmeye yöneliktir.

3.2. Araştırmanın Evreni

New York'ta yaşayan Türk girişimcileri ve onların özelliklerini konu alan bu araştırmanın evrenini New York eyaletinde faaliyetlerini sürdüren Türk girişimciler oluşturmaktadır. Turkish American Business Directory'den alınan verilere dayanılarak, New York eyaletinde yaklaşık 500 adet Türk girişimci olduğu tespit

edilmiştir. Bu sayıya rehberde kaydı bulunan Okullar, Eczaneler, Doktorlar, Bankalar dahil edilmemiştir. Araştırma kapsamında, araştırma evreninin %13,4'lük bölümünü oluşturan 67 adet Türk kökenli girişimciye ulaşılmıştır.

Araştırma verilerinin toplanmasında veri toplama aracı olarak anket yöntemi kullanılmıştır. Anket 21 adet kapalı uçlu ve 3 adet açık uçlu sorudan oluşmaktadır. Anketler uygulanırken yüz yüze mülakat yöntemi kullanılmıştır. Araştırma verilerinin toplanması 2 aylık süre zarfında gerçekleşmiştir. 67 adet Türk girişimciye ulaşılarak gerçekleştirilen araştırmanın verileri SPSS istatistik paket programı kullanılarak analiz edilerek araştırma sonuçlarına ulaşılmıştır.

3.3. Veri Analizinde Kullanılan Yöntem ve Teknikler

Araştırmada toplanan anket cevapları SPSS (sosyal bilimler için istatistik paket programı) kullanılarak analiz edilerek sonucu yorumlanmıştır. Analiz yöntemleri olarak Korelasyon analizi ve ki kare testleri uygulanmıştır.

Pearson Korelasyon katsayısı aralık ve oran ölçekli iki rassal değişken arasındaki ilişkinin derecesini, yönünü ve gücünü belirlemeye yönelik bir analiz tekniğidir. Pearson korelasyon (r) katsayısı iki nicel değişken arasındaki doğrusal ilişkiyi gösterir. Pearson korelasyon katsayısı r -1 ile +1 aralığında olur. Korelasyon katsayısının işareti ilişkinin yönünü, büyüklüğü ise gücünü göstermektedir. Katsayının mutlak büyüklüğü sıfıra yaklaştıkça ilişki zayıflarken, 1'e yaklaşıpken güçlenir (Kalaycı, 2006). Korelasyon katsayısının yüzeysel yorumu Tablo 3.1'e göre yapılabilir.

Tablo 3.1: Korelasyon Değerleri İçin Bir Sınıflama

Korelasyon (r)	Yorumu
0,90 - 1 Arası	Çok Yüksek
0,70- 0,89 Arası	Yüksek
0,50- 0,69 Arası	Orta
0,26- 0,49 Arası	Zayıf
0,0- 0,25 Arası	Çok zayıf

Kaynak: Şeref Kalaycı (2006); 'SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri' Asil Yayın Dağıtım, Ankara, s.116.

Bir ölçeğin geçerliliği ise, o ölçeğin ölçmek istediği olguyu ne derece ölçtüğüyle ilgilidir. Geçerlilik testi güvenilirlik testinde olduğu gibi, dayandığı belli bir katsayı yoktur. Bu çalışmada geçerlilik testi bu alanda uzman olan kişilerle görüşülerek ve literatür araştırması yapılarak gerçekleştirilmiştir. Soru formunun yapı, içerik ve uygulama geçerliliğini değerlendirmek üzere istatistik uzmanı kişilerle görüşülerek ilk adımda araştırma hipotezleri belirlenmiş ve daha sonraki asamada ilgili hipotezler uygun istatistik yöntem ve tekniklerle test edilmistir.

3.4. Analiz ve Bulgular

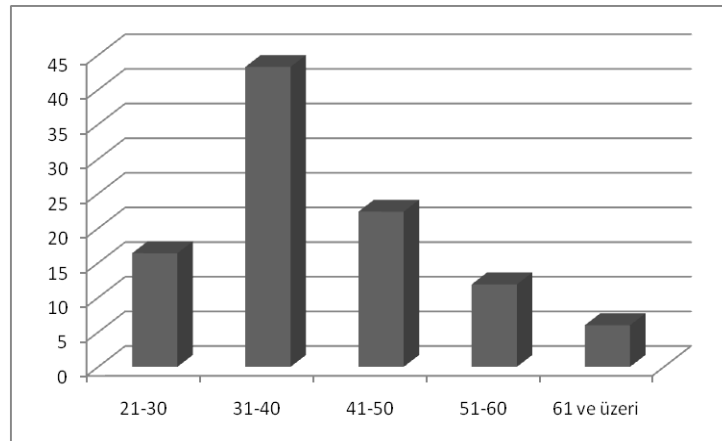
3.4.1. Örneklerin Demografik Özellikleri

3.4.1.1. ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Yaş Sınıfı

Tablo 3.2: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Yaş Sınıfı

Yaş Sınıfı	Mutlak Frekans	Oransal Frekans
21-30	11	16,4
31-40	29	43,3
41-50	15	22,4
51-60	8	11,9
61 ve üzeri	4	6,0
Total	67	100,0

Şekil 3.1: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Yaş Sınıfı Dağılımı

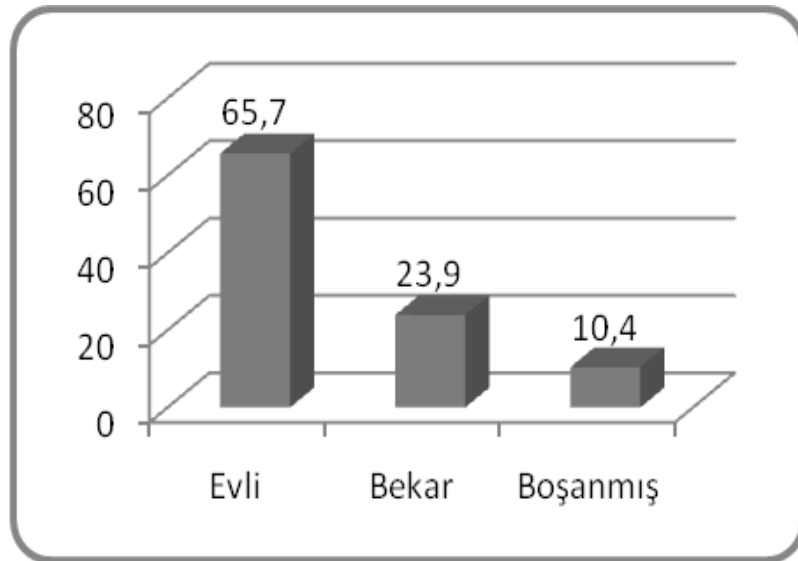
Yaş gruplarına göre araştırmaya katılan girişimcilerin dağılımı incelendiğinde, Tablo 3.2'deki sonuçlar elde edilmiştir. Araştırmaya katılan girişimcilerin %43,3'ünün 31-40 yaş grubunda yer aldığı görülmektedir. İkinci ve üçüncü en yüksek oranları sırasıyla 41-50 yaş grubundaki girişimciler %22,4'ü oluşturmaktadır, 21-30 yaş grubundaki girişimciler %16,4'ünü oluşturmaktadır. ABD New York eyaletindeki Türk girişimcilerimizin %82,1'i 50 yaşın altında olduğu anlaşılmaktadır. Türk göçmen girişimciliğinin özelliklerini belirlemede yaşın önemli bir faktör olduğunun kanıtıdır.

3.4.1.2. ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Medeni Durumu

Tablo 3.3: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Medeni Durumu

Medeni Haller	Mutlak Frekans	Oransal Frekans
Bekar	16	23,9
Evli	44	65,7
Boşanmış	7	10,4
Total	67	100,0

Şekil 3.2: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Medeni Durum Dağılımı

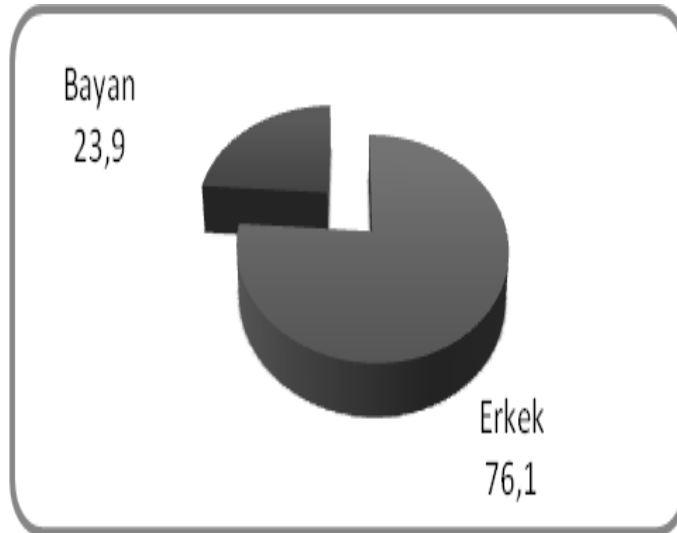
Araştırmaya katılan girişimcilerin önemli bir oranı %65,7'sini evliler oluşturmaktadır. Bekar olanlar %23,9 oranı oluştururken, boşanmış olanların oranı ise %10,4'tür.

3.4.1.3. ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Cinsiyet Dağılımı

Tablo 3.4: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Cinsiyet Dağılımı

Cinsiyet	Mutlak Frekans	Oransal Frekans
Erkek	51	76,1
Kadın	16	23,9
Total	67	100,0

Şekil 3.3: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Cinsiyet Dağılımı

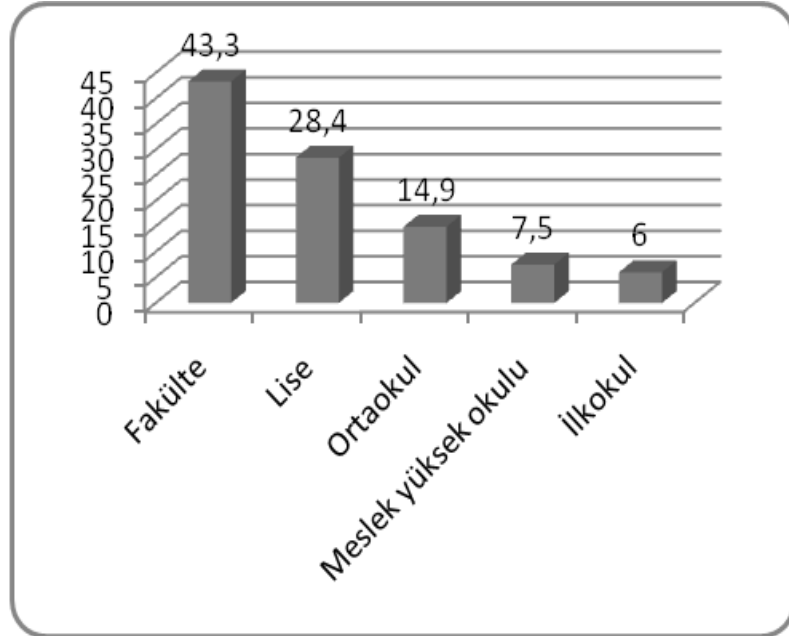
Katılımcılarımızın yarısından fazlası (%76,1) erkeklerden oluşmaktadır. Kadınların oranı ise %23,9'dur.

3.3.1.4. ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Eğitim Durumu

Tablo 3.5: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Eğitim Seviyeleri

Cinsiyet Durumu	Mutlak Frekans	Oransal Frekans
İlkokul	4	6,0
Ortaokul	10	14,9
Lise	19	28,4
Meslek Yüksekokulu	5	7,5
Fakülte	29	43,3
Total	67	100,0

Şekil 3.4: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Eğitim Seviyeleri Dağılımı

Araştırmaya katılanların girişimcilerin eğitim düzeyleri analiz edildiğinde ise Tablo 3.5’de yer verdiğimiz bulgulara ulaşılmıştır. Tablo 3.5 incelendiğinde Araştırma kapsamında değerlendirilen girişimcilerin %43,3’ü gibi büyük bir kısmını oluşturan 29 katılımcının fakülte mezunu olduğu görülmektedir. Lise mezunu olanlar ise %28,4’lük oranla ikinci sırada yer almaktadır. Ortaokul ve ilkokul mezunu

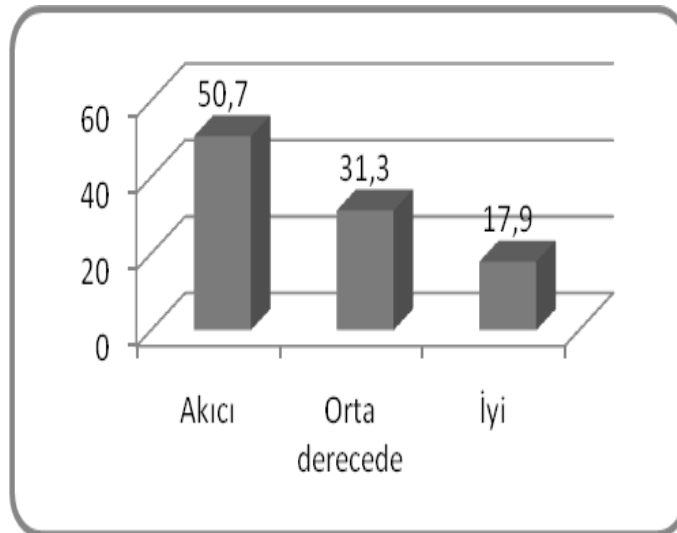
olanların oranları sırasıyla %14,9 ve %6'dır. Bu da ABD'deki Türk girişimcilerin çoğunluğunun eğitim düzeylerinin yüksek olduğunu göstermektedir.

3.4.1.5. ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin İngilizce Seviyesi

Tablo 3.6: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin İngilizce Seviyesi

Dil Seviyeleri	Mutlak Frekans	Oransal Frekans
Akıcı	34	50,7
İyi	12	17,9
Orta derece	21	31,3
Total	67	100,0

Şekil 3.5: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin İngilizce Seviyesi Dağılımı

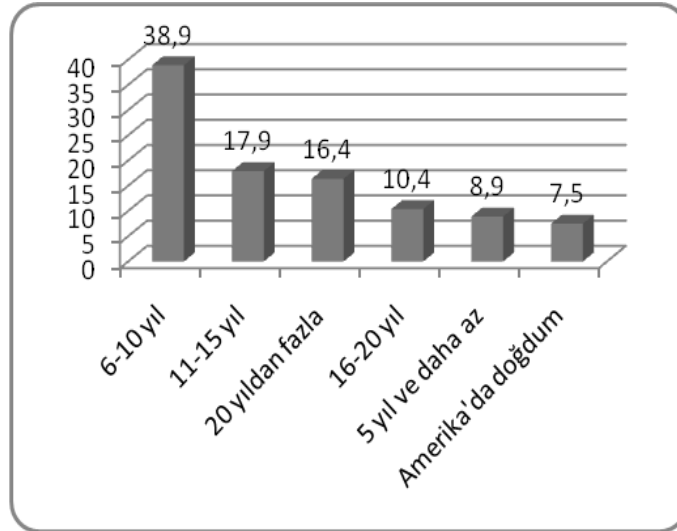
Katılımcılarımızın İngilizce seviyesine bakıldığında Türk girişimcilerimizin yarıdan fazlasının (%50,7) akıcı seviyede İngilizce konuştuğu anlaşılmaktadır. Ölçekte ikinci ve üçüncü en fazla çoğunluğu ise sırasıyla orta derecede İngilizce konuşanlar ve iyi derecede İngilizce konuşanlar oluşturmaktadır.

3.4.1.6. ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Geliş Yılı

Tablo 3.7: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Geliş Yılı

Yıl	Mutlak Frekans	Oransal Frekans
Amerika'da doğdum	5	7,5
5 yıl ve daha az	6	8,9
6-10 yıl	26	38,9
11-15 yıl	12	17,9
16-20 yıl	7	10,4
20 yıldan fazla	11	16,4
Total	67	100,0

Şekil 3.6: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Geliş Yılı Dağılımı

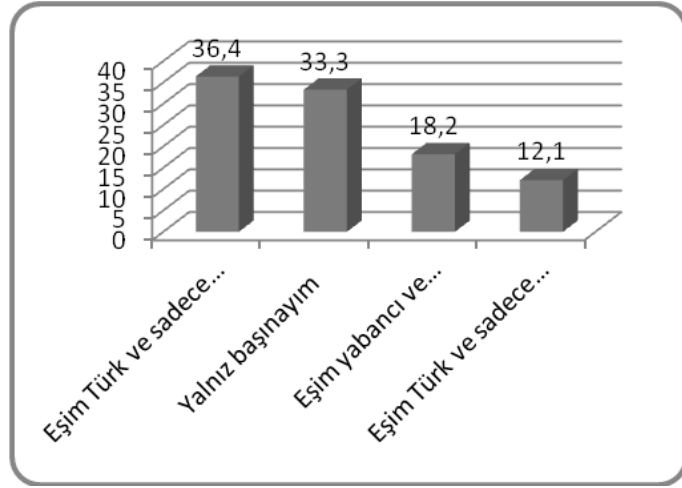
Girişimcilerimizin ABD’de kalış sürelerine göre 6–10 yıl arasında ABD’de yaşayanların oranı %38,9’dur. 11–15 yıl arasında ülkede bulunanların oranı ise %17,9 olarak tespit edilmiştir. 20 yıldan fazla süredir ABD’de bulunanların oranı ise %16,4’tür. ABD’de doğanların oranı ise %7,5’tir. Genel olarak bakıldığında Amerika’daki Türk girişimcilerin önemli bir oranının 5 yıllık bir süre sonrasında girişimcilik faaliyetinde bulunduklarını göstermektedir. Bu da bize gösteriyor ki girişimciği belirlemede kalış süresi önemli bir değişken.

3.4.1.7. ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Aile Durumu

Tablo 3.8: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Aile Durumuna Göre Dağılımı

Aile Durumu	Mutlak Frekans	Oransal Frekans
Yalnız Yaşıyorum	22	33,3
Eşim Türk ve sadece ikimiz	8	12,1
Eşim Türk ve çocuklarımızla birlikte	24	36,4
Eşim yabancı ve çocuklarla birlikteyiz	12	18,2
Total	66	100,0

Şekil 3.7: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Aile Durumuna Göre Dağılımı

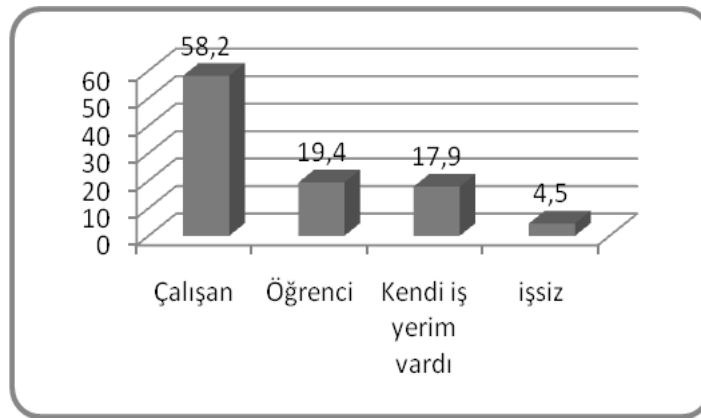
Türk girişimcilerin %36,4 çoğunluğu, Türk eşi ve çocuklarıyla beraber ABD’de ikamet etmektedir. ABD’de yalnız başına olanlar ise %33,3 çoğunluk ile ikinci en yüksek oranı oluşturmaktadır. Eşi yabancı ve çocuklarıyla beraber yaşayanların oranı %18,2’dir. Sadece Türk eşi ile beraber yaşayanların oranı en az oranla %12,1’dir.

3.4.1.8. ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Mevcut İşletmelerini Kurmadan Önceki Meslek Durumları

Tablo 3.9: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Mevcut İşletmelerini Kurmadan Önceki Meslek Durumları

Meslek Durumları	Mutlak Frekans	Oransal Frekans
İşsiz	3	4,5
Çalışan	39	58,2
Kendi işyerim vardı	12	17,9
Öğrenci	13	19,4
Total	67	100,0

Şekil 3.8: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Mevcut İşletmelerini Kurmadan Önceki Meslek Durumları Dağılımı

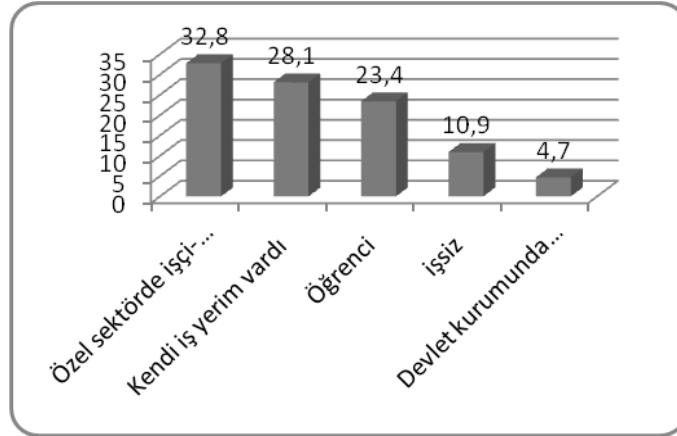
ABD'deki bulunan girişimcilerden ankete katılanların %58,2 çoğunluğu mevcut işletmelerini kurmadan önce başka bir işte çalıştıklarını belirtmişlerdir. Öğrenci olanların oranı %19,4, kendi iş yeri olanların oranı ise %17,9'dur. İşsiz olanların oranı ise %4,5'tir. Türk girişimcilerin mevcut işletmelerini kurmadan önce %58,2'lik oran ile çalışan olmaları bize yarıdan fazla girişimcinin iş deneyimi olduğunu göstermektedir.

3.4.1.9. ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Türkiye’de İken Meslek Durumu

Tablo 3.10: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Türkiye’de İken Meslek Durumu

Meslek Durumları	Mutlak Frekans	Oransal Frekans
İşsiz	7	10,9
Özel sektörde işçi-memur	21	32,8
Devlet kurumunda işçi-	3	4,7
Kendi işyerim vardı	18	28,1
Öğrenci	15	23,4
Total	64	100,0

Şekil 3.9: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Türkiye’de İken Meslek Durumu Dağılımı

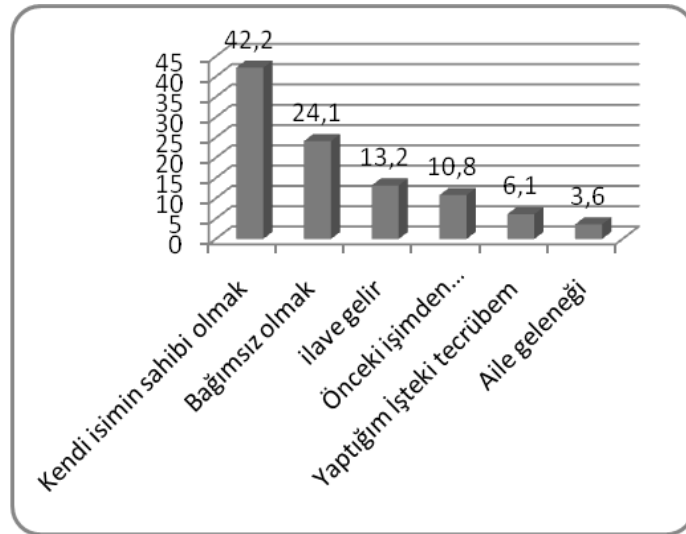
Katılımcıların %32,8 çoğunluğu Türkiye’de iken özel sektörde işçi – memur statüsünde çalıştığını belirtmiştir. İkinci ve üçüncü en yüksek oran ise sırasıyla %28,1 ile kendi iş yeri olanlar, %23,4 ile öğrenci olanlar oluşturmaktadır. Devlet kurumunda çalışanlar %4,7 ile en az çoğunluğu oluşturmaktadır. Türk girişimcilerimizin Türkiye’deki girişimcilik faaliyetlerini ABD’de sürdürmeyi tercih ettiği gözlenmektedir. Ayrıca ABD’deki Türk girişimcilerimizin çoğunluğunun daha önceden bir iş deneyimine sahip oldukları söylenebilir.

3.4.1.10. ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Kendi İşlerini Kurma Nedenleri

Tablo 3.11: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Kendi İşlerini Kurma Nedenleri

Nedenler	Mutlak Frekans	Oransal Frekans
Kendi işimin sahibi	35	42,2
Bağımsız olmak	20	24,1
İlave gelir	11	13,2
Önceki işimden	9	10,8
Yaptığım işteki tecrübem	5	6,1
Aile geleneği	3	3,6
Total	83	100,0

Şekil 3.10: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Kendi İşlerini Kurma Nedenlerinin Dağılımı

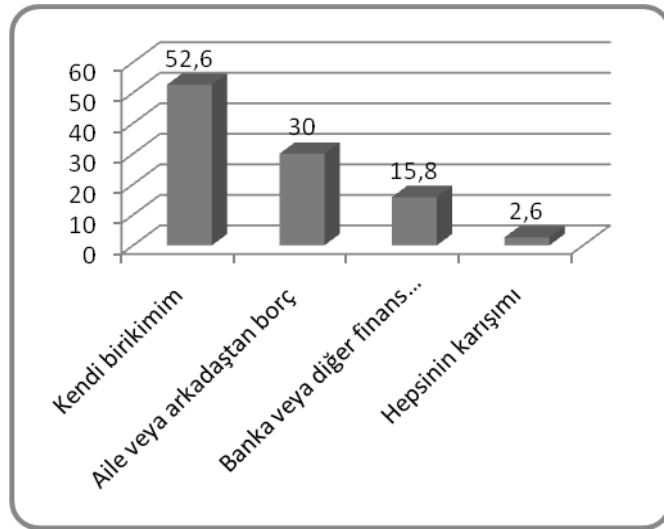
Katılımcıların kendi işlerini kurma nedenlerinin başında %42,2 ile kendi işlerinin sahibi olma istekleri gelmektedir ikinci sırada ise %24,1 oranla bağımsız olma istekleri gelmektedir. İlave gelir elde etmek isteyenlerin oranı ise %13,2 ile üçüncü en fazla oranı oluşturmaktadır. Girişimciliğin en önemli özellikleri arasında yer alan bağımsız olma ihtiyacı ABD'deki Türk girişimcilerin girişimci olmalarını etkileyen en önemli etkenlerden biri olduğu görülmektedir.

3.4.1.11. ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Kendi İşlerini Kurarken Yararlandıkları Sermaye Kaynakları

Tablo 3.12: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Kendi İşlerini Kurarken Yararlandıkları Sermaye Kaynakları

Sermaye Kaynakları	Mutlak Frekans	Oransal Frekans
Kendi birikimim	40	52,6
Aile ve arkadaştan borç	22	30,0
Banka veya diğer finans	12	15,8
Hepsinin karışımı	2	2,6
Total	76	100,0

Şekil 3.11: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Kendi İşlerini Kurarken Yararlandıkları Sermaye Kaynaklarının Dağılımı

Katılımcıların kendi işlerini kurarlarken yararlandıkları sermayelerin başında yarısından fazlası (%52,6) kendi birikimleri kullandıklarını belirtmiştir. Aile veya arkadaştan borç alınarak sermaye oluşturanların oranı %30 çoğunluktadır. Banka veya finans kurumlarından kredi kullananlar oranı %15,8'dir. En az çoğunluğu oluşturan oran ise %2,6 ile bu sermaye kaynaklarının hepsinin karışımıdır. Girişimcilerimizin işletmelerini kurmadan önceki meslekleri incelendiğinde çoğunluğu özel sektörde işçi memur statüsünde ya da kendi işlerinin sahipleri

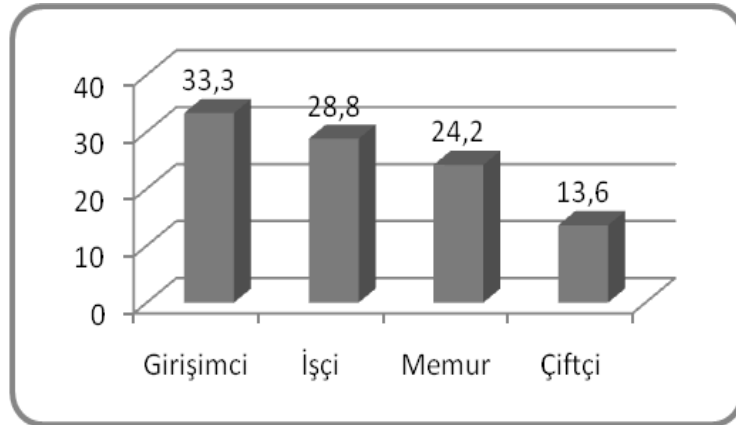
oldukları görülmüştür. Bu veriler ışığında kendi sermayeleri ile işlerini kurmuş olmaları sonucunu kaçınılmaz kılmaktadır.

3.4.1.12. ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Baba Meslekleri

Tablo 3.13: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Baba Meslekleri

Baba Meslekleri	Mutlak Frekans	Oransal Frekans
Girişimci	22	33,3
İşçi	19	28,8
Memur	16	24,2
Çiftçi	9	13,6
Total	66	100,0

Şekil 3.12: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Baba Meslekleri Dağılımı

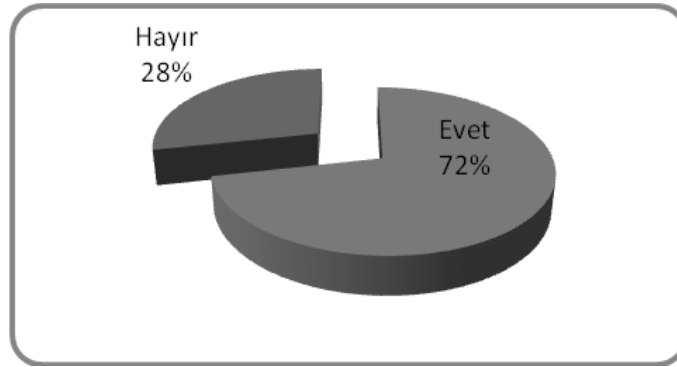
Katılımcıların baba meslekleri %33,3 oranda girişimcidir. %28,8 oranında işçi olanlar ikinci en fazla orana sahip iken, memur olan %24,2 çoğunlukla üçüncüdür. En az çoğunluğu ise %13,6 ile babası çiftçi olanlar oluşturmaktadır.

3.4.1.13. ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Ailelerinde Kendi İşini Kurmuş Olan Girişimcilerin Varlığı

Tablo 3.14: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Ailelerinde Kendi İşini Kurmuş Olan Girişimcilerin Varlığı

Girişimciler	Mutlak Frekans	Oransal Frekans
Evet	48	71,6
Hayır	19	28,4
Total	67	100,0

Şekil 3.13: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Ailelerinde Kendi İşini Kurmuş Olan Girişimcilerin Varlıklar Dağılımı

Katılımcıların %71,6 gibi büyük bir çoğunluğunun ailelerinde başka kendi işini kurmuş olan girişimciler vardır. Baba mesleklerinin de çoğunluğunu girişimcilerin oluşturduğu düşünüldüğünde bu sonuç normaldir. %28,4 katılımcının ise ailelerinde başka kendi işini kurmuş girişimci bulunmamaktadır. Bu oran bize ailede bulunan girişimci birinin varlığının girişimciliği etkilediğini bir kez daha göstermektedir.

3.4.1.14. ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilere Göre Girişimcide Bulunması Gereken Özellikler

Tablo 3.15: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilere Göre Girişimcide Bulunması Gereken Özellikler

Girişimciler	Mutlak Frekans	Oransal Frekans
Çalışkan olmak	31	18,3
Yeterli bilgi ve tecrübe sahibi olmak	26	15,4
Fırsatları görmek	14	8,3
Cesaret	12	7,1
Azimli olmak	11	6,5
Dürüst olmak	11	6,5
İnsan ilişkileri iyi olmak	8	4,8
Risk alabilmek	7	4,1
Network olmalı	7	4,1
Maddi imkânlarının olması	6	3,5
Disiplin	5	3,0
Kendine güven	4	2,4
Sabır	4	2,4
Sorumluluk sahibi olmak	4	2,4
Dil bilmek	4	2,4
Rakipleri tanımak	4	2,4
Girişimci ruhu	3	1,8
Rekabete hazır olmak	2	1,2
Kaliteli hizmet sunmak	2	1,2
Eğitimli olmak	2	1,2
İyi bir yönetici olmalı	1	0,6
İşçilerine saygı göstermek	1	0,6
Total	169	100,0

Katılımcılarımıza göre girişimcide bulunması gereken özelliklerde ilk üç sırada %18,3 ile çalışkan olmak, ikinci sırada %15,4 ile yeterli bilgi ve tecrübeye sahip olmak, üçüncü olarak %8,3 ile fırsatları görmek yer almaktadır. Son üç sırada %1,2

ile eğitimli olmak, %0,6 ile iyi bir yönetici olmak yine aynı oranla %0,6 ile son sırada işçilerine saygı göstermek yer almaktadır.

3.4.1.15. ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilere Göre Yabancı Ülkede Girişimci Olmanın Avantajlı Yanları

Tablo 3.16: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilere Göre Yabancı Ülkede Girişimci Olmanın Avantajlı Yanları

Özellikler	Mutlak Frekans	Oransal Frekans
Bürokratik kolaylıklar	15	30,0
İyi kazanç	13	26,0
Amerikalıların yeniliklere açık oluşu	7	14,0
İş deneyimi	4	8,0
Global işler yapabilmek	3	6,0
Teknolojik ilerlemeler	2	4,0
Avantajı yok	2	4,0
Rekabet azlığı	2	4,0
İnsanlarla iş yapmak daha kolay	1	2,0
Aile için iş fırsatı	1	2,0
Total	50	100,0

Katılımcılarımıza göre yabancı bir ülkede girişimci olmanın avantajlı yanları arasında ilk üç sırada %30,0 oranla bürokratik kolaylıklar, ikinci sırada iyi kazanç %26,0, üçüncü sırada ise %14 ile Amerikanın yeniliklere açık oluşu yer almaktadır. Son üç sırada %4,0 ile rekabet azlığı, sondan ikinci sırada insanlarla iş yapmak daha kolay %2,0 oranla ve son sırada aynı oranla aile içi iş fırsatı sunması yer almaktadır.

3.4.1.16. ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilere Göre Yabancı Bir Ülkede Girişimci Olmanın Zor Yanları

Tablo 3.17: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilere Göre Yabancı Bir Ülkede Girişimci Olmanın Zor Yanları

Özellikler	Mutlak Frekans	Oransal Frekans
Dil bilmemek	29	23,8
Kültürel uyum	15	12,3
Kanunları bilmemek	15	12,3
Yasal prosedürlerdeki farklılık	12	9,8
Zorluk yok	12	9,8
Sermaye bulmakta yaşanan sorunlar	12	9,8
Dürüst eleman bulamamak	6	4,9
Farklı kültürdeki müşteriye hitap etmekteki zorluklar	6	4,9
Çevreyi bilmemek	5	4,1
İş yapabilmek için gerekli sosyal çevrenin olmayışı	3	2,4
Yabancılar uygulanan ayrımcılıklar	3	2,4
Aileden uzakta olmak	2	1,6
Maliyetlerdeki yükseklik	1	0,8
Kalifiye eleman bulmakta yaşanan sorunlar	1	0,8
Total	122	100,0

Katılımcılarımıza göre yabancı bir ülkede girişimci olmanın zor yanları %23,8 ile ilk sırada dil bilmemek yer almaktadır. İkinci sırada %12,3 ile kültürel uyum, üçüncü sırada ise %12,3 oran ile kanunları bilmemek yer almaktadır. Son üç zorluğu ise %1,6 ile aileden uzakta olmak, %0,8 ile maliyetlerdeki yükseklik, yine %0,8 ile son sırada kalifiye eleman bulmak yer almaktadır. Zorluk olmadığını düşünen katılımcılarımızın oranı ise %9,8'dir.

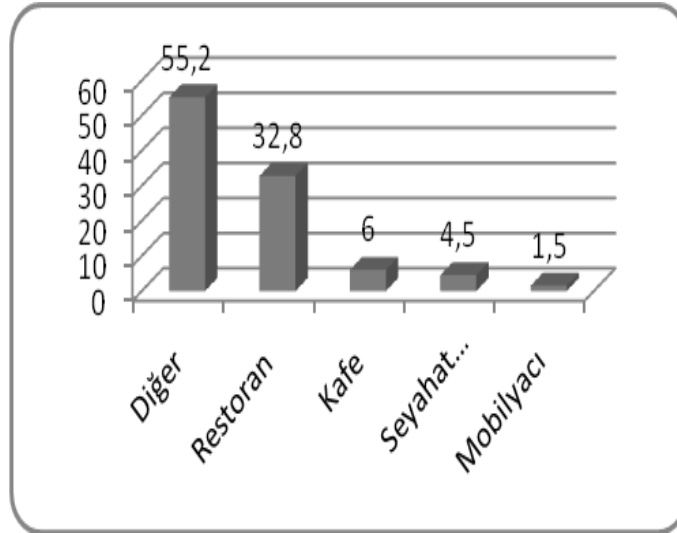
3.4.2. Şirket Profili

3.4.2.1. ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Faaliyet Alanları

Tablo 3.18: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Faaliyet Alanları

Firmaların Faaliyet Alanları	Mutlak Frekans	Oransal Frekans
Restorant	22	32,8
Kafe	4	6,0
Mobilyacı	1	1,5
Seyahat Acentası	3	4,5
Diğer	37	55,2
Total	67	100,0

Şekil 3.14: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Faaliyet Alanları Dağılımı

Katılımcıların %55,2'si diğer seçeneğini işaretlemiştir diğer seçeneğinde yer alan faaliyet alanları aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Diğer seçeneğindeki cevaplar incelendiğinde girişimciler çok farklı sektörlerde faaliyet gösterdikleri görülmüştür. Ölçekte faaliyet alanlarından en fazla ikinci oran %32,8 ile restoran işletmesi olanlardır. Kafesi olanların oranı %6, seyahat acentası %4,5, mobilyacı olanlar ise %1,52'tir.

Tablo 3.19: Firmaların Diğer Meslek Grubu Dağılımları

Meslek	Mutlak Frekans	Oransal Frekans
İnşaat	4	12,1
Market	4	12,1
Benzin İstasyonu	3	9,1
Danışmanlık	2	6,1
İthalat İhracat	2	6,1
Meyve Dükkânı	2	6,1
Tekstil	2	6,1
Bilişim	1	3,0
Bisiklet Dükkânı	1	3,0
Eğitim Sektörü	1	3,0
Güzellik Salonu	1	3,0
Hukuk Bürosu	1	3,0
I T	1	3,0
Kuaför	1	3,0
Limuzin Servisi	1	3,0
Matbaa	1	3,0
Pizza Dükkânı	1	3,0
Yazılım Mühendisliği	1	3,0
Telefon Dükkânı	1	3,0
Terzi	1	3,0
Toptan Gıda Satışı	1	3,0
Total	33	100,0

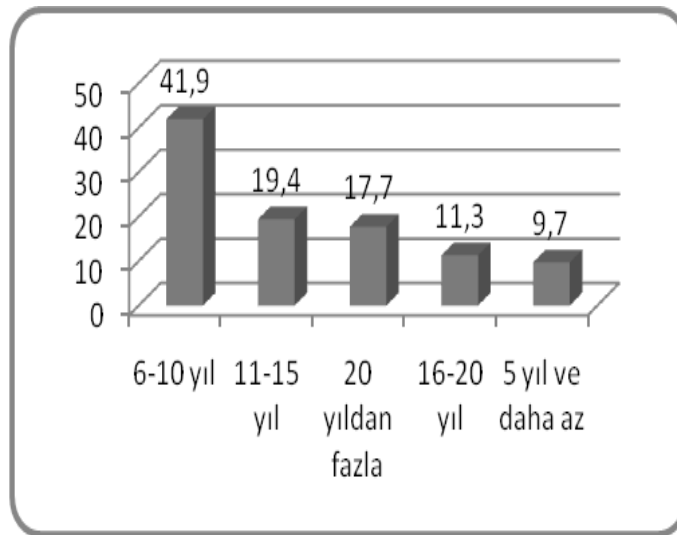
Katılımcı firmalarımız diğer seçeneğini %55,2 oran ile tercih etmişlerdir ve diğer seçeneğinde yer alan faaliyet alanları çok çeşitlilik göstermektedir. Elde ettiğimiz veriler doğrultusunda Türk girişimcilerin çok çeşitli sektörlerde faaliyet gösterdiklerini görmekteyiz. Diğer seçeneğin de en fazla faaliyet gösterdiği alanlar ise market (%12,1), inşaat (%12,1), benzin istasyonu (%9,1) gelmektedir.

3.4.2.2. ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Faaliyet Yılı Dağılımı

Tablo 3.20: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Faaliyet Yılı Dağılımı

Faaliyet Yılları	Mutlak Frekans	Oransal Frekans
5 yıl ve daha az	6	9,7
6-10 yıl	26	41,9
11-15 yıl	12	19,4
16-20 yıl	7	11,3
20 yıldan fazla	11	17,7
Total	67	100,0

Şekil 3.15: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Faaliyet Yılı Dağılımı

Girişimcilerimizin %41,9 çoğunluğu 6 – 10 yıldır faaliyet göstermektedir. 11 – 15 yıldır faaliyet gösterenlerin oranı %19,4, 20 yıldan fazla süredir faaliyette olanların oranı ise %17,7’dir. 5 yıldan az süredir faaliyet gösteren firmaların oranı ise %9,7’dir. Girişimcilerin kalış süreleri ile faaliyet süreleri arasında doğru yönlü bir ilişki vardır.

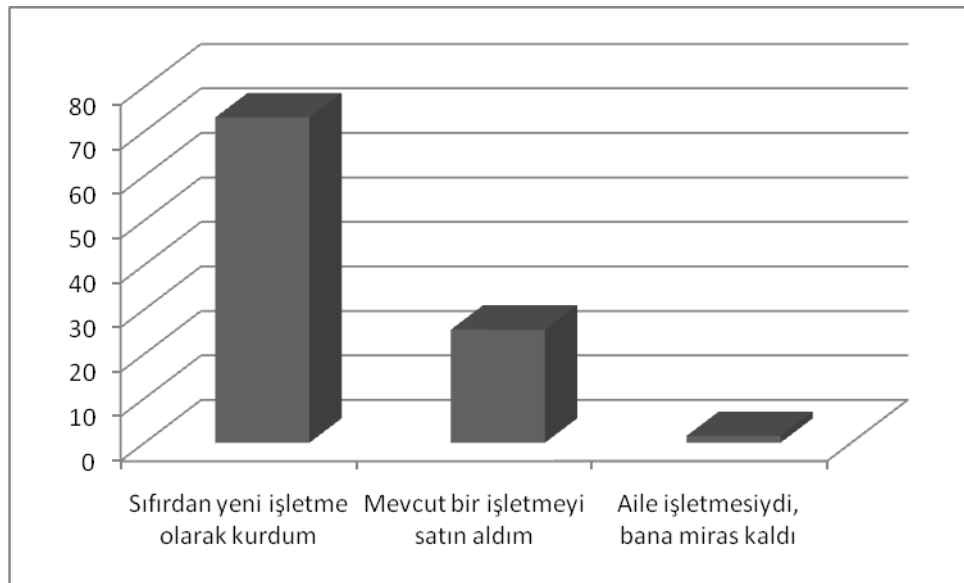
3.4.2.3. ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Kuruluş Aşamaları

Tablo 3.21: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Kuruluş Aşamaları

Kuruluş Aşamaları	Mutlak Frekans	Oransal Frekans
Sıfırdan yeni işletme olarak kurdum	49	73,1
Mevcut bir işletmeyi satın aldım	17	25,4
Aile işletmesiydi, bana miras kaldı	1	1,5
Total	67	100,0

Katılımcı firmaların %73,1 gibi büyük bir çoğunluğu mevcut işletmelerini sıfırdan yeni bir şirket olarak kurmuştur. Var olan bir işletmeyi satın aldıklarını belirten işletmecilerin oranı %25,4 iken aile işletmesi olarak miras kalanların oranı %1,5 çoğunluktadır ve yalnızca 1 firmadır.

Şekil 3.16: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Kuruluş Aşamaları Dağılımı

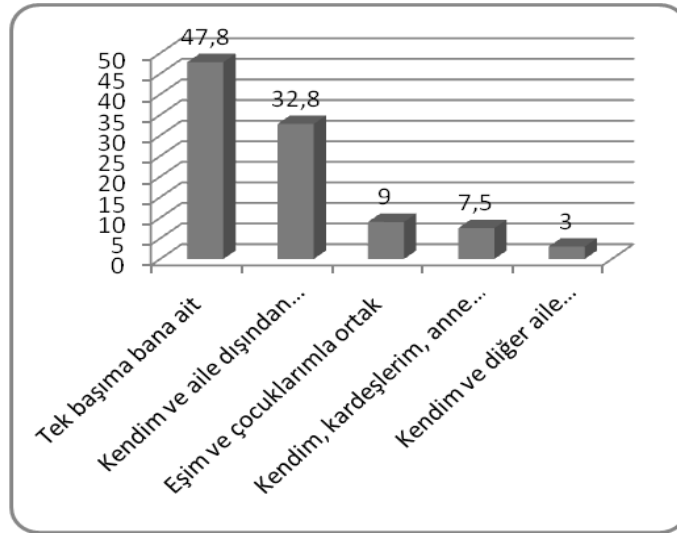

3.4.2.4. ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Sahiplik Durumları

Tablo 3.22: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Sahiplik Durumları

Sahiplik Durumları	F	%
Tek başıma bana ait	32	47,8
Eşim ve çocuklarımla ortak	6	9,0
Kendim, kardeşlerim, annem-babam	5	7,5
Kendim ve diğer aile bireyleriyle ortak	2	3,0
Kendim ve aile dışından birileriyle ortak	22	32,8
Total	67	100,0

Şekil 3.17: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Sahiplik Durumları Dağılımı

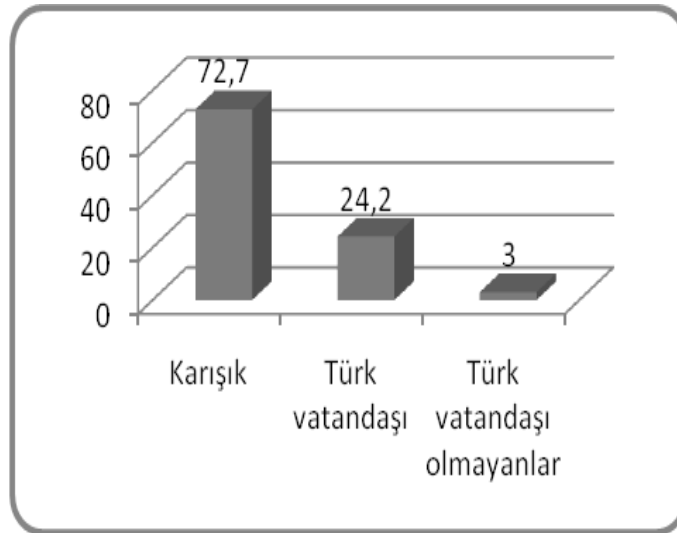
Katılımcı firmaların %47,8 çoğunluğunun firması kendisine aittir. %32,8 oranında firma ise aile dışından birileriyle ortak olarak kurulmuştur. Kendi aile bireyleri ile ortak olarak firmanın sahibi olanların oranı ise %3'tür ve en az orana sahiptir. Elde ettiğimiz veriler sonucunda katılımcı firma sahipleri aile bireyleri ile ortak firma sahipliği tercih etmemişlerdir.

3.4.2.5. ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Firma Çalışanlarının Uyrukları

Tablo 3.23: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Firma Çalışanlarının Uyrukları

Firma Çalışanlarının	Mutlak Frekans	Oransal Frekans
Türk vatandaşı	16	24,2
Türk vatandaşı olmayanlar	2	3,0
Türk vatandaşı olanlar ve olmayanlar	48	72,7
Total	66	100,0

Şekil 3.18: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Firma Çalışanlarının Uyruklarının Dağılımı

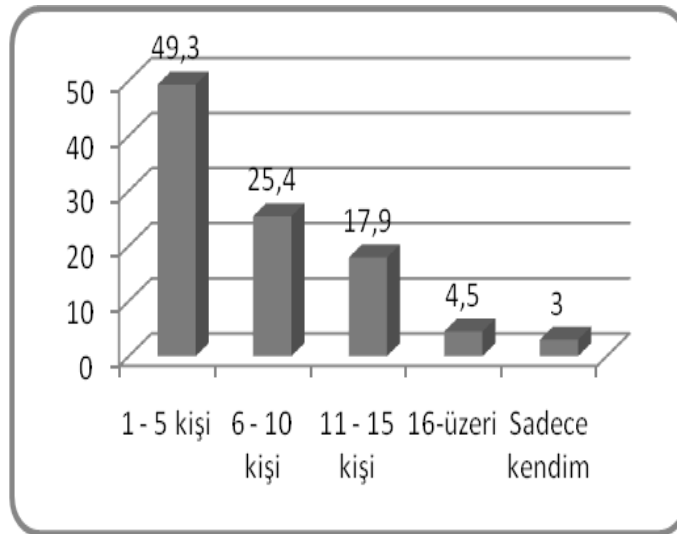
Katılımcı firmaların çalışanlarının %72,7 çoğunluğu Türklere ve Türk vatandaşlarından oluşmaktadır. Sadece Türk vatandaşları ile çalışan firmaların oranı ise %24,2'dir. Firmasında Türk vatandaşları çalışmayan firma sayısı sadece 2'dir. Bu sonuçlar: Türk firmalarının sadece Türklere istihdam olanağı sağlamadığı Türk olmayanlara da istihdam sağladığını göstermektedir.

3.4.2.6. ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Çalışan Sayıları

Tablo 3.24: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Çalışan Sayıları

Çalışan Sayıları	Mutlak Frekans	Oransal Frekans
Sadece kendim	2	3,0
1-5	33	49,3
6-10	17	25,4
11-15	12	17,9
16-üzeri	3	4,5
Total	67	100,0

Şekil 3.19: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Çalışan Sayıları

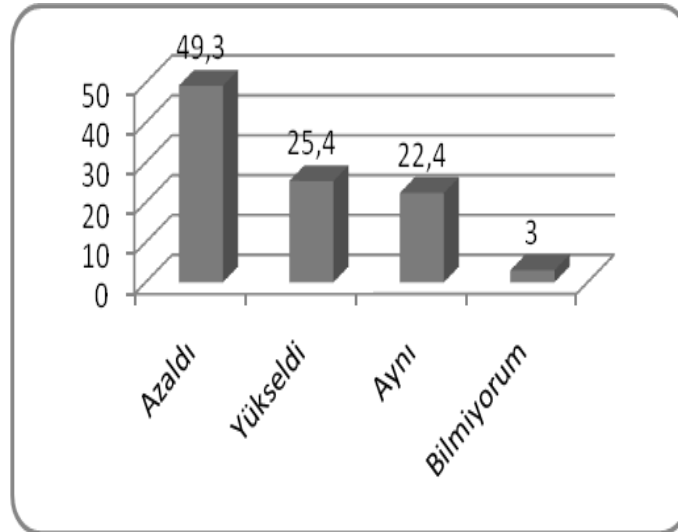
Katılımcı firmaların yarıya yakın çoğunluğunda 1–5 sayıda çalışan bulunmaktadır. %25,4 oranında katılımcının da 6–10 çalışanı mevcuttur. Tek çalışanı olan firmaların sayısı ise 2’dir. Buradan bakıldığında firmaların genelde küçük ölçekli firmalar olduğu görülebilir.

3.4.2.7. ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Satış Durumları

Tablo 3.25: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Satış Durumları

Satış Durumları	Mutlak Frekans	Oransal Frekans
Yükseldi	17	25,4
Azaldı	33	49,3
Aynı	15	22,4
Bilmiyorum	2	3,0
Total	67	100,0

Şekil 3.20: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Satış Durumları

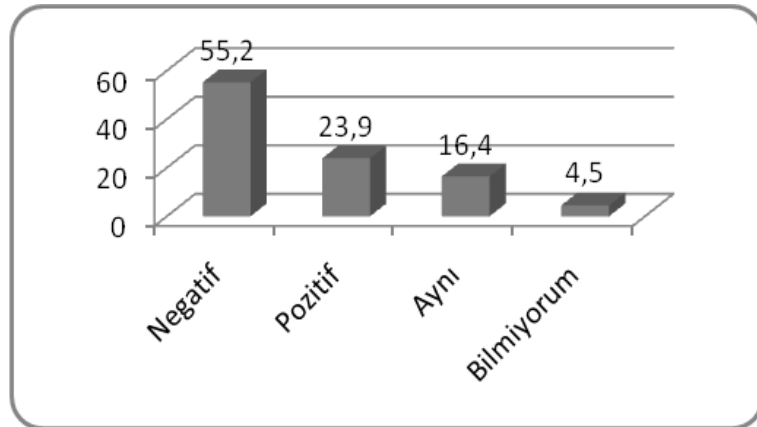
Katılımcı firmaların yarıya yakın çoğunluğunun %49,3 ile önceki yıllara kıyasla satış durumları azalmıştır. Önceki yıllara göre yükseldiğini belirtenlerin oranı %25,4 iken aynı satış oranlarının seyrettiğini söyleyenlerin oranı %22,4'tür.

3.4.2.8. ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Kar Oranları

Tablo 3.26: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Kar Oranları

Kar Oranları	Mutlak Frekans	Oransal Frekans
Pozitif	16	23,9
Negatif	37	55,2
Aynı	11	16,4
Bilmiyorum	3	4,5
Total	67	100,0

Şekil 3.21: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Kar Oranları

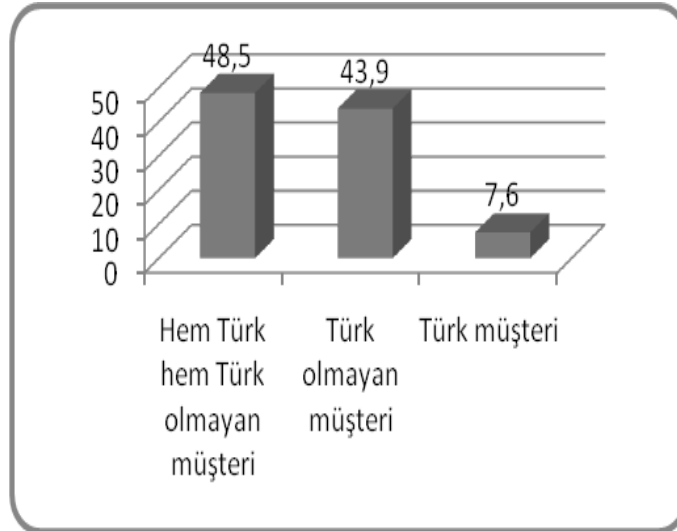
Katılımcı firmaların önceki yıllara göre kâr oranları %55,2 çoğunluğa göre negatif yöndedir. Önceki yıllara göre satışlarının azaldığını söyleyen katılımcılarla paralellik gözlemlenmektedir. Girişimcilerimizin ekonomik krizden etkilendikleri görülmektedir.

3.4.2.9. ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Müşterilerinin Milliyet Dağılımı

Tablo 3.27: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Müşterilerinin Milliyet Dağılımı

Kar Oranları	Mutlak Frekans	Oransal Frekans
Türk müşteri	5	7,6
Türk olmayan müşteri	29	43,9
Hem Türk hem Türk olmayan müşteri	32	48,5
Total	66	100,0

Şekil 3.22: ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Müşterilerinin Milliyet Dağılımı

Katılımcı firmaların müşterilerinin yarıya yakını hem Türk, hem de Türk olmayan müşterilerdir. Türk olmayan müşteriler ise %43,9 oranındadır. Sadece Türk müşterisi olanların oranı %7,6'dır.

3.4.3. Korelasyon Analizi

Korelasyon analizi iki değişken arasındaki ilişkinin veya bağımlılığın şiddetini belirlemeye yönelik bir analiz tekniğidir. Anketimizde 4 farklı faktör değişkeni arasındaki ilişkiyi gösteren korelasyon değerleri Tablo 3.28’de verilmiştir.

3.4.3.1. ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin ABD’de Kalış Süreleri İle İşletmenin Kuruluş Yılı, Katılımcıların Yaşları Ve Katılımcıların Eğitim Düzeyleri Arasındaki Korelasyon Analizi

Tablo 3.28: Değişkenler Arasındaki Korelasyon Değerleri

	Bağımsız Değişkenler	Kuruluş Yılı	Yaş	Eğitim
1	ABD’de kalış süresi	,825(**)	,768(**)	-,338(**)
2	Kuruluş yılı	-	,598(**)	-,214
3	Yaş		-	-,324(**)

**anlam düzeyi $p < 0,01$ olan korelasyon değerleri

*anlam düzeyi $p < 0,05$ olan korelasyon değerleri

Girişimcilerin ABD’de kalış süreleri ile işletmelerin faaliyet süreleri arasında oldukça alakalı pozitif yönlü bir ilişki ($r=0,825$) tespit edilmiştir.

ABD’de kalış süreleri ile katılımcıların yaşları arasında aynı yönde güçlü bir korelasyon bulunmuştur ($r=0,768$).

ABD’de kalış süresi ile katılımcıların eğitim düzeyleri arasında ters yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r=-0,338$). ABD’ye erken gelenlerin eğitim seviyesinin daha düşük olduğunu gösterir. ABD’de kalış süresi azaldıkça eğitim seviyesi yükselmektedir.

Diğer bir anlamlı zıt yönde ilişki ise yaş ile eğitim düzeyindedir ($r=-0,32$). Yaş arttıkça eğitim düzeyi düşmektedir.

3.4.4. Ki-Kare Bağımsızlık Testleri

Ki-kare" analiz yöntemi özellikle sosyal bilimler alanındaki çalışmalarda yaygın olarak kullanılan bir analiz yöntemidir.

"Ki-kare" bağımsızlık testleri sadece ilişkilerin saptanmasında değil, aynı zamanda değişkenler arasındaki farklılıkların belirlenmesinde de kullanılmaktadır. "Ki-kare" analiz yöntemi frekans dağılımları üzerinden işlem yapan bir analiz yöntemidir. İki değişkenin birbirlerinden bağımsız olması aralarında bir ilişkinin bulunmadığı anlamına gelir. "Ki-kare" testi değişkenlerin bağımsızlığını ölçmede yaygın olarak kullanılır. Öte yandan "Ki-kare" bağımsızlık testleri iki değişken arasındaki ilişkinin şiddeti konusunda oldukça sınırlı bilgi verir.

"Ki-kare" bağımsızlık testinde sıfır hipotezinde (H_0) iki sözel değişken arasında ilişki yoktur varsayımı öne sürülür. Aslında "Ki-kare" bağımsızlık testi iki değişken arasında bir ilişkinin var olup olmadığını belirlemeye yardım eder. Yani "Ki-kare" analiz yöntemi bir çapraz tabloda yer alan değişkenler arasındaki gözlenen frekansları beklenen frekanslardan anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini test etmek amacıyla kullanılır.

Cramer's V katsayısı, isimsel (nominal) iki değişken arasındaki ilişkinin gücü hakkında bilgi verir. İki değişkenin (sıra) $R \geq 2$ ve (sütun) $C \geq 2$ boyutlu tablolarda birlikte değişimi ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir katsayıdır. Cramer's V katsayısı, iki değişken arasında ilişki olmadığı zaman 0'a eşit olur. 0'dan uzaklaştıkça ilişki kuvvetleşir. Cramer's V katsayısının 1'e eşit olduğu durumda değişkenler arasında mükemmel bir ilişki vardır. Ki kare tablolarında her bir hücrede 5'den küçük veri adedi % 20'nin üzerinde olduğu durumlarda Ki-kare ile birlikte Likelihood ve Cramers's V katsayısına da bakmak gereklidir. (Özdamar, 1999:172).

3.4.4.1. ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin İşletmelerinin Kuruluş Yılı ile ABD de Aile Durumu Çapraz Tablosu

Tablo 3.29: İşletmenin Kuruluş Yılı ile ABD’de Aile Durumu Çapraz Tablo ve Ki-kare Analizi

Aile Durumu	5 yıl ve	6-10 yıl	11-15 yıl	16-20 yıl	20 yıldan	Total
Yalnız başımayım	15	4	1	0	2	22
	68,2%	18,2%	4,5%	,0%	9,1%	100,0%
Eşim Türk ve sadece ikimiz	3	1	2	1	1	8
	37,5%	12,5%	25,0%	12,5%	12,5%	100,0%
Eşim Türk ve sadece ikimiz	8	9	2	1	4	24
	33,3%	37,5%	8,3%	4,2%	16,7%	100,0%
Eşim yabancı ve çocuklarla birlikteyiz	4	6	2	0	0	12
	33,3%	50,0%	16,7%	,0%	,0%	100,0%
Total	30	20	7	2	7	66
	45,5%	30,3%	10,6%	3,0%	10,6%	100,0%

*Ki-kare: 16,1, (p=0,184); Likelihood ratio:16,9 (p=0,184); Cramer’s V: 0,286 (p=0,184)

Ki-kare (0,184) ve Cramer’s V (0,286) değerlerinin olasılıkları anlam düzeyinden (0,05) büyük olduğundan işletmenin kuruluş yılı ile ABD’de aile durumu arasında bir ilişki bulunmamıştır. Farklı aile yapılarında yer alan katılımcılarımızın işletme kuruluş yılları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı söylenebilir.

3.4.4.2. ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin İşletmelerinin Faaliyet Alanı ile ABD de Eğitim Durumu Çapraz Tablosu Ve Ki-Kare Analizi

Tablo 3.30: İşletmenin Faaliyet Alanı ile Eğitim Durumu Çapraz Tablo ve Ki-kare Analizi

Eğitim Durumu	Restoran	Kafe	Acente	Diğer	Total
İlkokul	4	0	0	0	4
	100,0%	,0%	,0%	,0%	100,0%
Ortaokul	2	0	0	8	10
	20,0%	,0%	,0%	80,0%	100,0%
Lise	6	4	0	14	24
	25,0%	16,7%	,0%	58,3%	100,0%
Fakülte	10	0	3	16	29
	34,5%	,0%	10,3%	55,2%	100,0%
Total	22	4	3	38	67
	32,8%	6,0%	4,5%	56,7%	100,0%

*Ki-kare:20,8 (p=0,013); Likelihood ratio:23,278 (p=0,006); Cramer's V:0,322 (p=0,013)

Ki-kare (0,013) ve Cramer's V (0,006) değerlerinin olasılıkları anlam düzeyinden (0,05) küçük olduğundan. Farklı eğitim düzeyindeki katılımcılarımızın işletme faaliyet alanları farklı olmaktadır. Çapraz tabloya bakıldığında; ilkokul mezunlarının tamamının faaliyet alanı Restoran işletmeciliğidir. Ortaokul mezunları diğer seçeneğini daha fazla tercih etmişlerdir. Acenta konusunda faaliyet gösteren sadece fakülte mezunlarıdır. Kafe konusunda sadece lise mezunları faaliyet göstermektedir.

3.4.4.3. ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Önceki Yıllara Göre Kar Oranları İle Türkiye’ye Dönme İsteği Çapraz Tablosu Ve Ki-Kare Analizi

Tablo 3.31: Önceki Yıllara Göre Kar Oranı ile Türkiye’ye Dönme İsteği Çapraz Tablo ve Ki-kare Analizi

	Evet	Hayır	Total
Pozitif	6	10	16
	37,5%	62,5%	100,0%
Negatif	11	26	37
	29,7%	70,3%	100,0%
Aynı	5	6	11
	45,5%	54,5%	100,0%
Bilmiyorum	2	1	3
	66,7%	33,3%	100,0%
Total	24	43	67
	35,8%	64,2%	100,0%

*Ki-kare:2,302 (p=0,512); Likelihood ratio:2,238 (p=0,524); Cramer’s V:0,185 (p=0,512)

Ki-kare (0,512) ve Cramer’s V (0,512) değerlerinin olasılıkları anlam düzeyinden (0,05) büyük olduğundan işletmenin önceki yıllara göre kar oranı ile Türkiye’ye dönme isteği arasında bir ilişki bulunmamıştır. Yani; kar oranlarına sahip işletmecilerin Türkiye’ye dönüş isteklerinin birbirinden farklı olmadığı söylenebilir. Katılımcılarımızın kar oranlarının düşük oluşu katılımcılarımızı Türkiye’ye dönmek istemelerine neden olmamaktadır.

3.4.4.4. ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin Çalışanlarının Uyruğu İle Müşterilerinin Milliyeti Çapraz Tablosu Ve Ki-Kare Analizi

Tablo 3.32: Çalışanların Uyruğu ile Müşteri Milliyeti Çapraz Tablo ve Ki-kare Analizi

	Türk müşteri	Türk olmayan	Karışık müşteri	Total
Türk vatandaşı	2	4	10	16
	12,5%	25,0%	62,5%	100,0%
Türk vatandaşı olmayanlar	0	2	0	2
	,0%	100,0%	,0%	100,0%
Karışık	2	23	22	47
	4,3%	48,9%	46,8%	100,0%
Total	4	29	32	65
	6,2%	44,6%	49,2%	100,0%

*Ki-kare:6,01 (p=0,198); Likelihood ratio:6,75 (p=0,149); Cramer's V:0,215 (p=0,198)

Ki-kare (0,198) ve Cramer's V (0,198) değerlerinin olasılıkları anlam düzeyinden (0,05) büyük olduğundan çalışanların uyruğu ile müşteri milliyetleri arasında bir ilişki bulunmamıştır. Yani; farklı müşteri milliyetlerine sahip işletmelerin çalışanlarının uyrukları birbirinden farklı bulunamamıştır.

3.4.4.5. ABD New York Eyaletindeki Türk Girişimcilerin İngilizce Seviyeleri İle Eğitim Durumları Çapraz Tablosu Ve Ki-Kare Analizi

Tablo 3.33: İngilizce Seviyesi ile Eğitim Durumu Çapraz Tablo ve Ki-kare Analizi

	Akıcı	iyi	Orta	Total
İlkokul	0	1	3	4
	,0%	25,0%	75,0%	100,0%
Ortaokul	1	3	6	10
	10,0%	30,0%	60,0%	100,0%
Lise	8	5	11	24
	33,3%	20,8%	45,8%	100,0%
Fakülte	25	3	1	29
	86,2%	10,3%	3,4%	100,0%
Total	34	12	21	67
	50,7%	17,9%	31,3%	100,0%

*Ki-kare:29,75 (p=0,00); Likelihood ratio:35,47 (p=0,00); Cramer's V:0,471 (p=0,00)

Ki-kare (0,00) ve Cramer's V (0,00) değerlerinin olasılıkları anlam düzeyinden (0,05) küçük olduğundan İngilizce seviyesi ile eğitim durumu arasında bir ilişki olduğu söylenebilir. Farklı eğitim düzeyindeki katılımcılarımızın İngilizce seviyesi farklı olmaktadır. Çapraz tabloya bakıldığında; Fakülte mezunlarının çoğu %86,2 oran ile akıcı konuşmakta, lise mezunlarının %20,8'i iyi derecede konuşmakta iken %45,8'i orta düzeyde konuşmaktadır. Ortaokul mezunlarının % 60'ı orta düzeyde konuşurken % 30'u ise iyi düzeyde konuşmaktadır. İlkokul mezunlarının % 75,2i sadece orta düzeyde konuşmaktadır.

Özetle şunları ifade edebilmekteyiz

- Araştırmaya katılan Türk kökenli girişimcilerin %76,1'i erkeklerden oluşmaktadır. Bayanların oranı ise %23,9'dur.
- Katılımcı girişimcilerin yaşları çoğunlukla 31-40 yaş aralığındadır ve katılımcıların neredeyse yarısını oluşturmaktadır.
- Araştırmaya katılan Türk girişimcilerin %43,3'ünün eğitim seviyelerinin fakülte düzeyinde eğitim olduğu saptanmıştır.
- Girişimcilerimizin %67,7 gibi büyük bir kısmı evlidir.
- Girişimcilerin büyük çoğunluğu en az 6-10 yıldır Amerika da ikamet etmektedir.
- Amerika da doğup girişimcilik yapanların oranı %7,5'dur
- Katılımcıların faaliyet alanları ise %55,2'lik oran ile diğer seçeneğidir. Diğer seçeneğinin işaretleyen katılımcıların faaliyet alanları benzin istasyonu, inşaat şirketi, danışmanlık şirketi, bilişim, bisiklet dükkanı, eğitim hizmetleri, güzellik salonu, hukuk bürosu, IT, ithalat ve ihracat, limuzin servisi, market, matbaa, meyve dükkanı, pizza dükkanı, software mühendisi, telefon dükkanı, terzi, toptan gıda satışı gibi alanlardır.
- Araştırmamıza katılan girişimciler çoğunlukla 6-10 yıl arasında faaliyet göstermektedirler.
- Girişimcilerimizin çalışan sayısı %49,3'lük oran ile 1-5 arasında eleman çalıştıranlardır. New York eyaletindeki girişimcilerimiz daha çok küçük işletmeler oldukları görülmektedir.
- Girişimcilerimizin %47,8 oran ile daha çok tek kişi işletmesi olduğunu söyleyebilmekteyiz.
- Türk göçmen girişimcilerimizin ev sahibi ülkenin dilini iyi bilmemeleri bulundukları faaliyetlerde en büyük dezavantaj olarak görülmektedir.

- Türk göçmen girişimcilerimizin ev sahibi ülkede en avantajlı olarak gördükleri faktör ise bürokratik kolaylıklar gelmektedir.
- Eğitim seviyesi yüksek ve 5 yıldan fazla Amerika'da yaşayanların girişimcilik faaliyetleri daha fazladır.
- Girişimcilerimizin çalışanlarının %24,2'si Türk vatandaşı, %72,7'si ise hem Türk hem Türk olmayan kişilerdir.

SONUÇ

Girişimcilik dünyada son yıllarda üzerinde en çok konuşulan konulardan birisidir. Özellikle tanımında ve içeriğinde yer alan yenilikçilik özelliği ile girişimcilik tüm dünyada ekonomik gelişmenin yapı taşı haline gelmiştir. Yeşil girişimcilik, sosyal girişimcilik, iç girişimcilik gibi çeşitlerinin yanı sıra girişimcinin etnik ve sosyal kökeni dikkate alınarak göçmen girişimciliği veya etnik girişimcilik olarak ta tanımlanan çeşidi son yıllarda ön plana çıkmıştır. Küreselleşmenin ivme kazandırdığı bu girişimcilik modeli özellikle Amerika gibi kuruluşunda göçmenlik olan bir ülkede daha da önemli bir konu haline gelmiştir. Genel olarak belli bir birikim elde ettikten sonra tekrar ana ülkeye geri dönmeyi düşünen göçmenlerden gittikleri ülkede yeni yaşam kurma hedefi ile hareket eden yeni göçmen yapısı ortaya çıkmıştır. İkinci nesil göçmenlerde bulundukları ülkede kalma oranı daha çok dikkat çekmektedir. Bu bağlamda göçmen girişimciliği ev sahibi ülke kültürü ile entegrasyonda önemli bir araç olarak değerlendirilmektedir.

Göçmenlerin gittikleri ülkede iş piyasasında emekleri ile iş bulmaktan ziyade kendi işlerini kurmaları şeklinde ortaya çıkması olarak tanımlandığında, ev sahibi ülke vatandaşları tarafından da ekonomiye katkılarından dolayı kabul görmekte ve ev sahibi ülke ekonomisine önemli katkılar sağlamaktadır.

Çalışma ABD’de göçmen olarak girişimcilik yapan Türk’lerin özelliklerini ortaya koymak amacıyla New York’ta faaliyette bulunan Türk göçmen girişimciler üzerine alan çalışmasını içermektedir. Çalışma genel olarak üçüncü bölümde de ortaya konan aşağıdaki bulgulara ulaşmıştır.

Demografik açıdan değerlendirildiğinde ABD’deki Türk göçmen girişimcilerin büyük çoğunluğun 40 yaşın altında olduğu tespit edilmiştir. Yaşı ve medeni durum özelliklerine baktığımızda uyumluluk göstermektedir 40 yaş altı girişimcilerimizin yarıya yakın bir çoğunluğunun evli olduğu belirlenmiştir. Girişimcilerimizden evli olanların nerdeyse tamamı eşi ve çocukları ile birlikte yaşamaktadır. Ayrıca çalışmaya katılan girişimcilerin yaklaşık beşte biri yabancı ile evli ve çocuklu ailelerden oluşmaktadır. Bu sonuç Türk girişimcilerin bulundukları ülkede sürekli

kalmak niyetinde oldukları ve ailelerine bu ülkede gelecek hazırlama eğilimde oldukları sonucuna götürmektedir. Aileleri yanlarında olmayan grup daha çok bekar girişimcilerden oluşmaktadır. Dolayısıyla onların bu ülkede kalma niyeti olduğu söylenebilir.

Girişimcilerimizin geliş yılları en fazla 6 ile 10 yıl arasındadır. En az orana sahip olan grup ise 5 yıldan az süredir Amerika'da bulunan girişimcilerdir. Bu veriler Amerika'da bulunma süreleri uzadıkça girişimcilik faaliyetinde bulunma oranlarının artmakta olduğunu göstermektedir.

Beklendiği gibi girişimcilerimizin cinsiyet açısından değerlendirildiğinde erkeklerin oranı dörtte üç civarında çoğunluğu oluşturmaktadır. Bununla birlikte dörtte birlik bayan girişimci oranı yadsınamayacak bir öneme sahiptir. Bu oran bu girişimlerin göçmen olarak bulunulan ülkede olduğu düşünüldüğün de daha da önemli görülmektedir.

Girişimcilerin meslek yüksek okulları da değerlendirildiğinde yarıdan fazlası üniversite mezunudur. Bu da bize Türk girişimcilerimizin eğitim seviyelerinin yüksek olduğunu göstermektedir. İngilizce seviyeleri ve eğitim seviyeleri arasında doğru orantı bulunmaktadır. Girişimcilerimizin %50,7'si İngilizceyi akıcı seviyede bilmektedir.

Girişim kültürü ve geçmişi ile ilgili incelemelerde, girişimcilerimizin mevcut işletmelerini kurmadan önceki meslek durumları incelendiğinde yarıdan fazlasının başka birinin yanında çalışanlardan oluştuğu görülmektedir. Girişimcilerimizin Türkiye'de iken meslek durumlarına yönelik yöneltilen araştırmada ise üçte birinin devlet kurumunda işçi memur olarak çalıştıkları görülmektedir. %10 gibi bir kısmının Türkiye'de iken işsiz oldukları ve yaklaşık üçte birinin de kendi işinin sahibi olduğu tespit edilmiştir. Bu konuda dikkate alınması gereken bir diğer bilgi de yaklaşık %25'lik bir grubu Türkiye'de öğrenci olanlar oluşturmaktadır. Katılımcılarımızın kendi işlerini kurma nedenleri en yüksek yüzde ile kendi işinin sahibi olmak, ikinci en yüksek oran ise bağımsız olmak seçeneğidir. Bu iki seçenek girişimcilerimizin yaklaşık %70'lik oranını temsil etmektedir. Bu oran Almanya'daki

göçmenlerle yapılan çalışma sonuçlarına benzerlik göstermektedir. Girişimcilerimizin büyük oranla kendi birikimleri ile işletme açmışlardır. Girişimcilerimizin baba meslekleri önemli girişimcilik belirleyicileri arasında kabul edilmektedir. Girişimcilerimizin %70'inin ailesinde kendi işini kurmuş girişimciler bulunmaktadır. Bu veriler doğrultusunda girişimcilik faaliyetini ailede bir girişimcinin varlığı girişimciliğe teşvik edici yönde etki yaptığı görülmektedir.

Girişimcilere bir girişimcide bulunması gereken en önemli özellikler sorulduğunda verilen cevaplardan ilk üç sırayı alanlar çalışan olmak, yeterli bilgi ve tecrübe sahibi olmak ve üçüncü olarak ta fırsatları görmek olarak bildirilmiştir. Son üç sırada, yani en az önemli olanlar konusunda ise girişimciler eğitilmiş olmak, iyi bir yönetici olmak ve son sırada da işçilerine saygı göstermek cevaplarını vermişlerdir.

Yabancı bir ülkede girişimci olmanın avantajlı yanları araştırmasında girişimciler ilk sırada bürokratik kolaylıkları görmektedirler. İkinci sırada ise iyi kazanç gelmekte, üçüncü sırada ise Amerikalıların yeniliklere açık oluşu yer almaktadır. Son üç sırada ise sırayla rekabet azlığı, insanlarla iş yapmak daha kolay, aile içi iş fırsatı sunması yer almaktadır.

Yabancı bir ülkede girişimci olmanın zor yanları tespit etmeye yönelik incelemede dil bilmemek en büyük sorun olarak tespit edilmiştir. İkinci sırada ise kültürel uyum üçüncü sırada da kanunları bilmemek yer almaktadır.

Göçmen girişimcilerin şirket profillerini ortaya çıkarmak için yapılan çalışmada girişimcilik alanlarının homojenlik gösterip göstermediği araştırılmıştır. Bulgular girişimcilerin farklı alanlarda faaliyet gösterdiklerini göstermektedir. Altı ile on yıl arasında faaliyet gösteren girişimcilerin oranı daha yüksektir ve girişimcilerin yaklaşık dörtte üçü işletmelerini sıfırdan kurmuştur. Girişimcilerimiz işletmelerinde çalışan kişiler hem Türk hem Türk olmayan kişilerden oluşmaktadır. Aynı trend müşterilerin milliyet dağılımının da hem Türk hem Türk olmayan müşteriler çoğunluğu oluşturmaktadır. Bu sonuç Almanya'daki göçmen Türk girişimcilerle benzerlik göstermektedir. Melez yapı denilen bu sonuç hem iş ortaklığı, hem çalışan çeşitliliği hem de müşteri çeşitliliği açısından girişimcilerin

yapısını ortaya koymakta ve bu sonuç göçmenlerin entegrasyonunu gösterme açısından önemli bir gösterge oluşturmaktadır.

Türk Girişimcilerin ABD’ne kalış süreleri ile işletmenin kuruluş yılı, yaşları ve eğitim düzeyleri arasındaki Korelasyon Analizi sonucunda; ABD’de kalış süreleri ile işletmenin kuruluş yılı arasında aynı yönde güçlü bir korelasyon bulunmuştur. ABD’ye erken gelenlerin girişimcilik faaliyetine başlamaları da erken olmuştur. ABD’de kalış süreleri ile katılımcıların yaşları arasında aynı yönde güçlü bir korelasyon bulunmuştur. ABD’ye ne kadar erken gelmişler ise girişimcilerimizin yaşları da aynı doğrultuda büyük olmaktadır. ABD’de kalış süreleri ile katılımcıların eğitim düzeyleri arasında ters yönde anlamlı bir ilişki. ABD’ye erken gelenlerin eğitim seviyesi daha düşüktür. Kalış süreleri azaldıkça eğitim seviyesi de yükselmektedir. Diğer bir anlamlı zıt yönde ilişki ise yaş ile eğitim düzeyindedir. Yaş arttıkça eğitim düzeyi düşmektedir. Bulgular ayrıca girişimcilik faaliyetinin başarısız olması durumunda dahi girişimcilerin Türkiye’ye dönme düşünceleri bulunmadığını göstermektedir.

Bu çalışmada ABD New York’ta faaliyet gösteren göçmen girişimciler üzerine inceleme yapılmıştır. Çalışma kendi sınırlılığı içerisinde ABD New York Eyaletindeki Türk göçmen girişimcilerin karakteristik özelliklerini ortaya koymaya çalışmıştır. Bu çalışmanın daha geniş kapsamda Amerika’nın diğer bölgelerinde faaliyet gösteren girişimcilere de ulaşılarak yapılması da Türk göçmen girişimci çalışmalarına katkı sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

- Amerikadaki Türk; <http://www.amerikadakitürk.com/turkler.html>, (Erişim Tarihi: 18.02.2010)
- Arıkan, S. (2004); *Girişimcilik*, 2. Baskı, Siyasal Kitabevi, Ankara.
- Aytaç Ö. (2006); Girişimcilik: Sosyo-Kültürel Bir Perspektif, *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı 15.
- Baycan T., A. Levent, S. Gülümser, P. Kundak, M. Nijkamp, M. Sahin (2006); *Diversity and ethnic entrepreneurship: Dialogue through exchange in the economic area*, Sustainable Development in a Diverse World (SUS.DIV), Position Paper Of Research Task 4.4.
- Bhagat (1999); Getting Started And Getting Ahead Career Dynamics Of Immigrants, *Human Resource Management Review*, Copyright, Volume 9, Number 3, pp.350.
- Bogan Vicki ve William Darity Jr. (2008); Culture and entrepreneurship? African American and immigrant self-employment in the United States, *The Journal of Socio-Economics*, 37:1999–2019.
- Bostanoğlu E. (2005); “Kadın Girişimcilik ve Sivil Toplum Kuruluşlarının Rolü”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Butler J. S., Greene P. G., (1997); Ethnic Entrepreneurship: the continuous rebirth of American entrepreneurship, in *Entrepreneurship 2000* Eds D L Sexton, R W Smilor. Upstart Publishing, Chicago, IL, pp. 267-289.
- Çetindamar D. (2002); Türkiye’de Girişimcilik, *Tüsiad*.
- Georgarakos, Dimitris ve Konstantinos Tatsiramos (2009); Entrepreneurship and survival dynamics of immigrants to the U.S. and their descendants, *Labour Economics*, 16.
- Güler M. (2004); *Okyanus Ötesine ABD’de Türk Göçmenler*, Huzur Ofset, Birinci Baskı.
- Güney Semra, Öykü Yalçın, Aysun Çetin (2006); Girişimcilik Kültürü, *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, Cilt 1, Sayı 2.
- Hall, M. A. (1999); *English Caribbean Immigrant Entrepreneurs In Montreal*, National Library of Canada, Ottawa, Canada,
- Heilbrunna Sibylle, Nonna Kushnirovichb, Aviva Zeltzer Zubidac (2010); Barriers to immigrants’ integration into the labor market: Modes and coping, *International Journal of Intercultural Relations*,doi:10.1016/j.ijintrel.2010.02.008

İçduygu, Ahmet ve Taylan Ünalın (1998); *Türkiye’de İç Göç: Sorunsal Alanları ve Araştırma Yöntemleri*, Türkiye’de İç Göç, Tarih Vakfı Yayınları, İstanbul.

<http://www.turks.us/article.php?story=20030519170527753> (Erişim Tarihi: 20.1.2010)

Hofstede, Geert (1984); *Culture’s Consequences: Internatinal Differences in Work Related Values*, Abridge Edition, Newbury park, Sage Publications.

Jansen Milan. ,J. Kok, J. Spronsen, S. Willemsen, Zoetermeer (2003); Immigrant entrepreneurship in the Netherlands, *Demographic determinants of entrepreneurship of immigrants from non-western countries*, Research Report.

Kalaycı Ş. (2006); *‘SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri’*, Asil Yayın Dağıtım, Ankara.

Kaya İ. (2006); Amerikalı Türkler, *Coğrafi Bilimler Dergisi*, 4 (2).

King, James W., Jonhn E. Foster, Susan M. Fritz, Steven S. Waller, Daniel W. Wheeler (2005); *A Framework for the Entrepreneurial Learner of the 21st Century*, Georgia.

Kloosterman, R. and J. Rath (2001); ‘Immigrant entepreneurs in advanced economies: mixed embeddedness further explored’, *Journal of Ethnic and Migration Studies*, (Editor: R. Kloosterman and J. Rath), Special issue on ‘Immigrant Entrepreneurship’ Vol. 27, No.2.

Kurtuluş B. (1999); *Amerika Birleşik Devletlerine Türk Beyin Göçü*, Alfa Yayınları, Birinci Baskı.

Levent T. B., Nijkamp P (1998); *Migrant Female Entrepreneurship: Driving Forces, Motivation and Performance*.

Lewis, B. (1961); *The Emergence of Modern Turkey*, Oxford University Press, London, New York.

Mc Cuddy Micheal K. (2007); *Entrepreneurship; Small Business and Franchising*, Managment John Wiley&Sons Canada Ltd., Chapter 6.

Müftüoglu T. (2004); *Girişimcilik*, (Ed.: Y. Odabaşı), TC Anadolu Üniversitesi Yayınları No:955, Eskişehir.

Naktiyok A. (2004); *İç Girişimcilik*, 1. Baskı, Beta, İstanbul.

Özdamar K. (1999); *Paket Programlar ile İstatistiksel Veri Analizi*, Kaan Kitabevi, Cilt 1, 2.Baskı.

Pécoud, Antonie (1999); *Weltoffenheit schafft Jobs: Turkish Entrepreneurship and Multiculturalism in Berlin*, WPTC-01-19

- Rath J. (2006); *Entrepreneurship Among Migrants And Returnees: Creating New Opportunities*, UN/POP/MIG/SYMP/2006/05, *United Nations Secretariat*, Turin, Italya.
- Saeki N. (2001); “A Comperative Study of Creative Thinking of American and Japanese College Students”, *Journal of Creative Behaviour*.
- Strüder, I.R. (2003); Do concepts of ethnic economies explain existing minority enterprises? The Turkish speaking economies in London, *Research papers in Environmental and Spatial Analysis Series 88*, Londra, England.
- Top S. (2006); *Girişimcilik Keşif Süreci*, 1. Basım, Beta Yayınevi, İstanbul.
- TUSİAD (1987); *Türkiye’ de Girişimcilikle İlgili Sorunlar ve Çözümler*, Yayın No: TUSİAD-T/87.10.103., İstanbul.
- Yelkikalan, Nazan (2006); 21.Yüzyılda Girişimcinin Yeni Özelliği: *Duygusal Zeka, Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, Cilt 1, Sayı 2.
- Yeniçeri Ö., İnce M. (2005); *Bilgi Yönetim Stratejileri ve Girişimcilik*, I.Baskı, IQ Kültür Sanat Yayıncılık, İstanbul.
- Yıldırım, Halil. (2008); *Girişimcilik Ateşi ve İş Melekleri*, Değişim Yayınları, İstanbul.
- Yurtsever G., Atış C. , Yurtsever Ş., (2006); *Girişimcilik*, Karahan Kitapevi, Adana.
- U.S. Department of Commerce (1997); *The State of Small Business: A Report of the President*. Washington, DC: U.S. Government Printing Office.
- Van G., Arthur B. (1998); *Techniques of Structured Problem Solving*, Van Nostrand: Reinhold Inc.
- Valdez Z. (2002); *Ethnic Entrepreneurship: Ethnicity and the Economy in Enterprise*, Working Paper 63.
- Walter A. Ewing (2005); *The Economics Of Necessity: Economic Report Of The President Underscores The Importance Of Immigration*, Volume 4, Issue 3.
- Wikipedia ; http://en.wikipedia.org/wiki/Immigration_to_the_United_States (Erişim Tarihi 10.2.2010)
- Wikipedia ; http://en.wikipedia.org/wiki/The_New_Americans:_Economic,_Demographic_and_Fiscal_Effects_of_Immigration (Erişim Tarihi: 5.1.2010)
- Wikipedia ; http://tr.wikipedia.org/wiki/New_York. (Erişim Tarihi: 5.3.2010)
- Wadhwa Vivek, AnnaLee Saxenian, Ben Rissing, Gary Gereffi (2007); *America’s New Immigrant Entrepreneurs*.

Waldinger R. D., Aldrich H. E., Ward R. (1990); *Ethnic Entrepreneurs: Immigrant Business in Industrial Societies*, Sage Publications, Newbury Park, CA.

EKLER

Ek 1: Anket Soruları

TÜRK GİRİŞİMCİ PROFİLİ

Bu anket Amerika'daki Türk Girişimcilerin Özelliklerini ölçmeye yöneliktir. Anket sonuçları Master öğrencisi Burcu Dere'nin hazırlamakta olduğu “Amerika Birleşik Devletlerindeki Türk Girişimciler ve Özellikleri; New York Eyaleti saha çalışması” adlı tez çalışmasında kullanılacaktır. Anket sorularında doğru ve yanlış bir cevap olmamakla beraber, istenilen sonuca ulaşılabilmesi için her soruya açıklıkla ve dürüst olarak cevap vermeniz önem taşımaktadır.

İlginize teşekkür ederiz.

ANKET SORULARI

1-Yaşınız

- ☐ 21-30
- ☐ 31-40
- ☐ 41-50
- ☐ 51-60
- ☐ 61 ve üzeri

2- Medeni haliniz

- ☐ Bekâr
- ☐ Evli
- ☐ Boşanmış

3-Cinsiyetiniz

- ☐ Erkek
- ☐ Bayan

4- Lütfen en son bitirdiğiniz eğitim kurumunu işaretleyiniz

- ☐ İlkokul
- ☐ Ortaokul
- ☐ Lise
- ☐ Meslek Yüksekokulu (lütfen bölüm belirtiniz.....)
- ☐ Fakülte (lütfen bölüm belirtiniz.....)

5- İngilizce seviyeniz

- ☐ Akıcı
- ☐ İyi

- () Orta derecede

6-a- Amerikaya geliş yılınız

- () Amerikada doğdum
() Geliş yılım.....

6-b-ABD’de Aile durumunuz?

- () Yalnız başımayım
() Eşim Türk ve sadece ikimiz
() Eşim Türk ve çocuklarımızla birlikte
() Eşim yabancı ve çocuklarla birlikteyiz.

7- a- Şimdiki işletmenizi kurmadan önceki meslek durumunuz

- () İşsiz
() Çalışan
() Kendi iş yerim vardı
() Öğrenci

7-b- Türkiye’de iken meslek durumunuz

- () İşsiz
() Özel sektörde işçi-memur
() Devlet kurumunda işçi-memur
() Kendi iş yerim vardı
() Öğrenci

8- Kendi işinizi kurmanızın nedenleri?

- () Bağımsız olmak
- () Kendi işimin sahibi olmak
- () Yaptığım işteki tecrübem
- () İlave gelir
- () Aile geleneği
- () Önceki işimden memnuniyetsizlik

9- İşinizi kurarken yararlandığınız sermaye kaynaklarınız

- () Kendi birikimim
() Aile veya arkadaştan borç
() Banka veya diğer finans kurumlarından kredi
() Hepsinin karışımı (Oran veriniz.....)

10-Faaliyet alanınız

- ☐ Restaurant
☐ Café
☐ Çiçekçi
☐ Mobilyacı
☐ Seyahat Acentası
☐ Diğer (Lütfen belirtiniz.....)

11-İşletmenizin kuruluş yılı nedir?

12- İşletmenizin kuruluş aşaması nasıl olmuştur?

- () Sıfırdan yeni işletme olarak kurdum.
() Mevcut bir işletmeyi satın aldım.
() Aile işletmesiydi, bana miras kaldı.

13-İşletmenizin sahiplik yapısı

- ☐ Tek başıma bana ait
- ☐ Eşim ve çocuklarımla ortak
- ☐ Kendim, kardeşlerim, annem-babam ortak
- ☐ Kendim ve diğer aile bireyleriyle ortak (Kuzenler, amca, dayı, vs)
- ☐ Kendim ve aile dışından birileriyle ortak

14- Çalışanların uyruğu

- ☐ Türk vatandaşı
- ☐ Türk vatandaşı olmayanlar
- ☐ Karışık

15- Çalışanların sayısı

- ☐ Sadece kendim
- ☐ 1-5
- ☐ 6-10
- ☐ 11-15
- ☐ 16-üzeri

16- Önceki yıllarla kıyasladığınızda satışlardaki gelişme

- ☐ Yükseldi
- ☐ Azaldı
- ☐ Aynı
- ☐ Bilmiyorum

17-Önceki yıllarla kıyasladığınızda kar oranınız

- ☐ Pozitif
- ☐ Negatif
- ☐ Aynı
- ☐ Bilmiyorum

18- Genel olarak müşterilerinizi değerlendirdiğinizde milliyet olarak daha çok hangi gruba girmektedir?

- ☐ Türk müşteri
- ☐ Türk olmayan müşteri
- ☐ Hem Türk hem Türk olmayan müşteri

19- Babanızın mesleği

- ☐ Girişimci
- ☐ Memur
- ☐ İşçi
- ☐ Çiftçi

20-Ailenizde başka kendi işini kurmuş olanlar, yani girişimci var mı?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

21.Türkiye'ye dönmeyi düşünüyor musunuz?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

22. Sizce yabancı bir ülkede girişimci olmanın zor yanları nelerdir? (en önemli üç zorluk belirtiniz)

23. Yabancı bir ülkede girişimci olmanın avantajlı yanları nelerdir?(en önemli üç avantaj belirtiniz)

24. Başarılı bir girişimcide bulunması gereken özellikler nelerdir? (en önemli üç özellik belirtiniz)